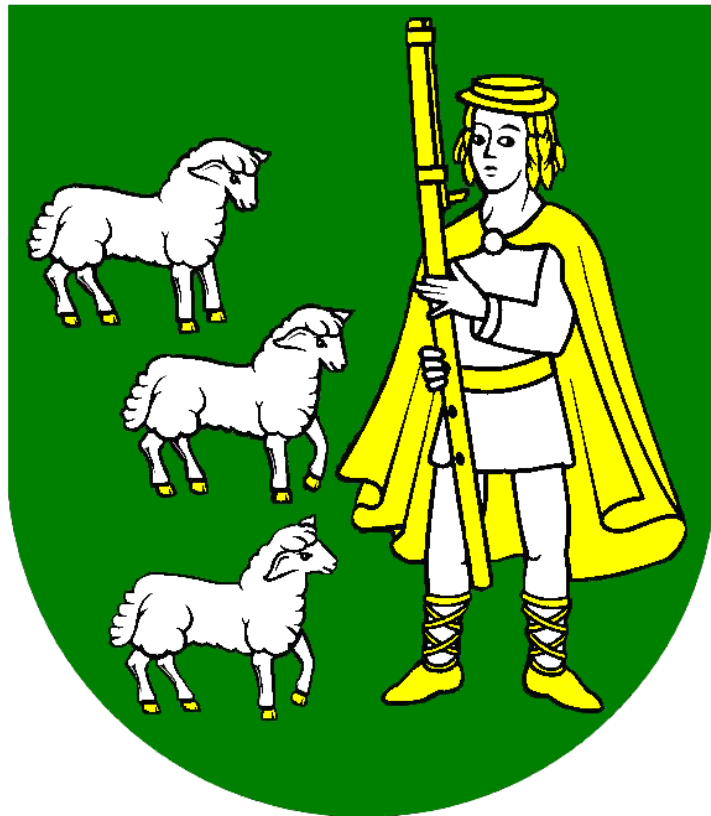

Obec Slatinské Lazy , IČO: 00 320 269

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK VEREJNÉHO VODOVODU

Vypracovala: Ing. Andrea Nemcová

Dátum vypracovania:

Schválil: Ing. Darina Hroncová

TEXTOVÁ ČASŤ

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu bol vypracovaný podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú náležitosti prevádzkových poriadkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

I. Základné údaje o verejnom vodovode:

- 1. Názov verejného vodovodu:** Verejný vodovod Slatinské Lazy
- 2. Investor verejného vodovodu:** Obec Slatinské Lazy: IČO: 00 320 269
- 3. Vlastník verejného vodovodu:** Obec Slatinské Lazy: IČO: 00 320 269
- 4. Prevádzkovateľ verejného vodovodu:** Koordinačné združenie miest a obcí Podpoľanie, Záhradná 11/13, Detva : IČO 35 675 926
- 5. Projektant :**
- Stredoslovenské stavby, Žilina
 - Pôdohospodársky projektový ústav v Bratislave, pobočka Banská Bystrica
- 6. Dodávateľ stavebnej časti:**
- 7. Dodávateľ technologickej časti:** neobsahuje
- 8. Spracovateľ prevádzkového poriadku:** Ing.Andrea Nemcová, Stožok č. 117, 962 12
IČO: 43 259 421
- 9. dátum uvedenia do skúšobnej prevádzky:**
- 10. dátum uvedenia do trvalej prevádzky:** 1990

11. Dátum schválenia, podpis a od tlačok pečiatky schvaľovateľa prevádzkového poriadku (podľa § 33 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov schvaľuje vlastník vodovodu)

dátum schválenia	podpis	od tlačok pečiatky

12. Dátum aktualizovania, podpis a od tlačok pečiatky schvaľovateľa prevádzkového poriadku

dátum schválenia	podpis	od tlačok pečiatky

13. Podmienky určené v rozhodnutiach orgánov verejnej správy na prevádzkovanie verejného vodovodu:

Rozhodnutie Okresného národného výboru vo Zvolene, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo OPLVH-vod. 312/403/87 zo dňa 14.03.1987:

Povolenie na nakladanie s vodami – odber podzemnej vody z prameňa Lohyňa v množstve:

1. 3,5 l/s 302,4 m³/deň 110 376 m³/rok

14. Organizačné opatrenia:

14.1 zoznam miest uloženia prevádzkového poriadku verejného vodovodu:

- > Obecný úrad v Slatinských Lazoch
- > Ing. Andrea Nemcová

14.2. zoznam miest uloženia výkresovej dokumentácie a projektu skutočného vyhotovenia stavby verejného vodovodu:

- > Obecný úrad v Slatinských Lazoch

14.3 Počet zhotovených exemplárov prevádzkového poriadku: 4 ks.

15. Rozsah verejného vodovodu:

- **Prameň Lohyňa: puklinový prameň** – zachytenie vzdúvacím múrom pričom medzi ním a rastlou skalou je vyplnený andezitovou drvou a štrkopieskom. Odvedenie vody je 3 perforovanými rúrami v záchytnom priestore. Výtlak vody je cez rúru DN 150. Šachta s mramorovým filtrom je z vodostavebného železobetónu, strojná konštrukcia zo stropných dosák PZD 1-300 a PZD 10 – 90 . Šachta sa skladá z piatich oddelených komôr, dvoch suchých vstupných komôr, z prítokovej a odbernej komory a filtračnej komory.
- **odpadné potrubie z prameňa** – potrubie kameninové DN 200 v dĺžke 50 m
- **prívodné potrubie** – vetva „A“ - tlakové potrubie PVC 100 (110/8,5 mm) v dĺžke 1827 m
- **prerušovacia komora** pre zníženie tlaku v potrubí – je to betónová šachta s pôdorysnými rozmermi 1800 x 1500 mm. Stropná doska je zo železobetónu. Potrubie v komore je zaústené pod hladinu vody. Odberné potrubie je v dne šachty. Pre prípad, že by sa hladina vody zvýšila, prelivovým potrubím PVC DN 110 mm je odvedená na rastlý terén. Na konci vyústenia je osadená žabia klapka.
- **zásobné potrubie** z prúr PVC DN 110 mm v dĺžke 1048 m
- **podzemný vodojem 2 x 150 m³** – prefabrikovaný, odpad v vodojemu – potrubie kameninové dĺžky 15,0 m, vyústené voľne na terén
- **rozvodné potrubie:**
 - vetva „C“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1901 m
 - vetva „C1“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 120 m
 - vetva „D“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1344 m
 - **čerpacia stanica** – hydrofórová typu AT 12,5/G s čerpadlom a tlakovou nádržou obsahu 400 l. Tohto času sa nepoužíva, ale je funkčná a slúži ako rezerva v prípade nepriaznivých tlakových pomerov na vetve zásobujúcej osadu Bahýľovci.
 - **vodovodné prípojky** – počet 119

16. Technický opis verejného vodovodu vrátane kapacitných údajov a zdrojov vody:

Počet obyvateľov v obci : 525

Počet napojených obyvateľov na vodovod: 332

špecifická potreba vody (byty s lokálnym ohrevom TÚV a vaňovým kúpeľom = 230,0 l/osobu/deň

– znížená o 20 % na 184,0 l/osobu/deň

občiansku a technickú vybavenosť pre túto oblasť – neuvažuje

Q_d – Priemerná denná potreba vody

$Q_d = 332 \text{ obyvateľov} \cdot 184,0 \text{ l/osobu/deň} = 61\,088,00 \text{ l/deň} = 0,707 \text{ l/s}$

$Q_{d \text{ max.}} = Q_d \cdot K_d = 61\,088,00 \text{ l/deň} \cdot 2,0 = 122\,176 \text{ l/deň} = 1,414 \text{ l/s}$

$Q_{h \text{ max.}} = Q_{d \text{ max.}} \cdot K_h = 122\,176,00 \text{ l/deň} \cdot 1,8 = 219\,916,8 \text{ l/deň} = 2,545 \text{ l/s}$

Q_{ročné} – Ročná potreba vody

$Q_{\text{ročné}} = Q_d \cdot 365 \text{ dní} = 61,088 \text{ m}^3/\text{deň} \cdot 365 \text{ dní} = 22\,297,12 \text{ m}^3/\text{rok}$

17. Súpis objektov verejného vodovodu s nadväznosťou na jeho prevádzku:

- **Prameň Lohyňa: puklinový prameň** vyvierajúci z troch puklín– zachytenie vzdúvacím múrom pričom priestor medzi ním a rastlou skalou je vyplnený andezitovou drvou a štrkopieskom.Odvedenie vody je 3 perforovanými rúrami v záchytnom priestore. Výtlak vody je cez rúru DN 150. Šachta s mramorovým filtrom je z vodostavebného železobetónu, strojná konštrukcia zo stropných dosák PZD 1-300 a PZD 10 – 90 . Šachta sa skladá z piatich oddelených komôr, dvoch suchých vstupných komôr, z prítokovej a odbernej komory a filtračnej komory.
- **odpadné potrubie z prameňa** – potrubie kameninové DN 200 v dĺžke 50 m
- **prívodné potrubie** – vetva „A“ - tlakové potrubie PVC 100 (110/8,5 mm) v dĺžke 1827 m
- **prerušovacia komora** pre zníženie tlaku v potrubí – je to betónová šachta s pôdorysnými rozmermi 1800 x 1500 mm. Stropná doska je zo železobetónu. Potrubie v komore je zaústené pod hladinu vody.Odberné potrubie je v dne šachty. Pre prípad, že by sa hladina vody zvýšila, prelivovým potrubím PVC DN 110 mm je odvedená na rastlý terén.Na konci vyústenia je osadená žabia klapka.
- **zásobné potrubie** z prúr PVC DN 110 mm v dĺžke 1048 m
- **podzemný vodojem 2 x 150 m³** – prefabrikovaný, odpad v vodojemu – potrubie kameninové dĺžky 15,0 m, vyústené voľne na terén
- **rozvodné potrubie:**
 - vetva „C“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1901 m
 - vetva „C1“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 120 m
 - vetva „D“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1344 m
- **čerpacia stanica** na trase vetvy „D“– hydrofórová stanica typu AT 12,5/G s čerpadlom a tlakovou nádržou obsahu 400 l.Tohto času sa nepoužíva, ale je funkčná a slúži ako rezerva v prípade nepriaznivých tlakových pomerov na vetve zásobujúcej osadu Bahýľovci.
- **vodovodné prípojky** – počet 119

18. Opis riadiacich centier a dispečingov verejného vodovodu

Riadiace centrum – Obecný úrad v Slatinských Lazoch.

19. Opis energetického napojeni:

V rámci verejného vodovodu je potreba elektrickej energie len vo vodojeme a čarpacej stanici.

20. Program prevádzkovej kontroly

Program prevádzkovej kontroly kvality vody sa podľa § 7 vyhlášky MŽP SR č. 636/2004 Z.z. , ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch **aktualizuje raz ročne** a vždy vtedy, ak nastanú nové skutočnosti, ktoré majú vplyv na prevádzkovanie verejného vodovodu.

Miesto prevádzkovej kontroly kvality vody:

Vodárenský zdroj: sústava prameňov

Miesta prevádzkovej kontroly kvality vody:

Odber vzoriek surovej vody je možné realizovať z praňa.

Pitná voda sa upravuje len dezinfekciou vo vodojeme, vzorky sa môžu odoberať len za miestom dávkovania dezinfekčného prostriedku. Vo vodojeme za miestom dávkovania je nainštalované zariadenie na odber vzoriek vody.

Miesta prevádzkovej kontroly kvality vody: zariadenia na odber vzoriek /vzorkovacie kohútiky/ majú byť umiestnené tak, aby bolo možné bez ťažkostí odobrať vzorku vody do dvojlitrovej nádoby /voľná výška asi 40 cm/. Vzorkovacie kohútiky sa na vodovodnej sieti nenachádzajú. Na prívodnom potrubí do vodojemu pred vodomernou zostavou sa nachádza zariadenie na odber vzoriek a tiež na zásobnom potrubí pred vodomernou zostavou sa nachádza zariadenie na odber vzoriek.

Určené miesta prevádzkovej kontroly kvality vody, len z vodovodných kohútikov, podľa stanoveného programu.

- Obecný úrad
- Základná škola
- Hostinec
- Obchod

Počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality vody:

Minimálny ročný počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality surovej vody:

Objem odoberanej vody v m ³ /deň	Počet zásobovaných obyvateľov	Druh rozboru	
		minimálny	úplný
>20 ≤ 100	> 100 ≤ 500	1 za 2 roky	1 za 2 roky

Minimálny ročný počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality pitnej vody z podzemného vodárenského zdroja upravenej len dezinfekciou:

Objem odoberanej vody v m ³ /deň	Počet zásobovaných obyvateľov	Druh rozboru	
		minimálny	úplný
>20 ≤ 100	> 100 ≤ 500	3	1

Vzorky pitnej vody musia byť odoberané tak, aby reprezentovali kvalitu dodávanej pitnej vody vo verejnom vodovode počas celého kalendárneho roka. Pri odbere vzoriek pitnej vody sa postupuje podľa STN ISO 5667-5 Kvalita vody.

Počet miest odberu nesmie byť menší ako počet minimálnych analýz. Miesta odberu sa musia meniť každý rok tak, aby viac ako 50 % nebolo trvalých miest odberu. Miesta odberu sa vyberajú metódou náhodného výberu alebo inou vhodnou metódou, ktorá zaručí, že žiaden zo zásobovaných objektov nebude vylúčený z možnosti kontroly.

Počet miest odberu nesmie byť menší ako počet minimálnych analýz. Miesta odberu sa musia meniť každý rok tak, aby viac ako 50 % nebolo trvalých miest odberu. Miesta odberu sa vyberajú metódou náhodného výberu alebo inou vhodnou metódou, ktorá zaručí, že žiaden zo zásobovaných objektov nebude vylúčený z možnosti kontroly.

Rozsah analýz a počet riadnych odberov vzoriek pitnej vody – podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Počet obyvateľov v zásobovanej oblasti (pri dennej spotrebe 200 l na osobu)	Objem vyrábanej alebo dodávanej pitnej vody v zásobovanej oblasti (m ³ /deň)	Ročný počet vzoriek minimálnych analýz	Ročný počet vzoriek úplných analýz
>100 ≤ 500	> 20 ≤ 100	3	1

Výsledky prevádzkovej kontroly kvality vody sa hodnotia podľa:

- prekročenia hraničných hodnôt jednotlivých ukazovateľov kvality vody podľa zákona NR SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu
- počtu nevyhovujúcich vzoriek pitnej vody, ak je presiahnutá medzná hodnota aspoň jedného ukazovateľa pitnej vody

Evidencia a uchovávanie výsledkov prevádzkovej kontroly kvality vody:

Pri prevádzkovej kontrole kvality vody sa evidujú všetky činnosti pri kontrole kvality vody, výsledky stanovení jednotlivých ukazovateľov kvality vody a výsledky overovania správnosti stanovení jednotlivých ukazovateľov kvality vody.

V rámci prevádzkovej kontroly kvality vody sa spracúvajú tieto evidenčné záznamy:

- evidencia vzoriek vody - uchováva sa najmenej 5 rokov
- laboratórny záznam o kvalite vody – uchováva sa trvalo
- záznam prevádzkovej kontroly dezinfekcie pitnej vody – uchováva sa najmenej 2 roky
- havarijná kniha – uchováva sa trvalo
- záznamy z registračných prístrojov – uchováva sa najmenej 5 rokov

Evidenčné záznamy o prevádzkovej kontrole kvality vody možno viesť v písomnej forme alebo elektronickej forme.

Rozsah evidenčných záznamov prevádzkovej kontroly kvality vody:

Evidencia vzoriek vody obsahuje:

- poradové číslo vzorky vody
- dátum, miesto a čas odberu
- meno pracovníka, ktorý vzorku vody odobral
- informácie o hydrologickej a poveternostnej situácii, o teplote vody a vzduchu, o množstve odobratej vody a informácie o výdatnosti vodárenského zdroja
- spôsob dezinfekcie vody
- druh rozboru

Laboratórny záznam o kvalite vody sa vypracúva pri prevádzkovej kontrole kvality surovej vody alebo pitnej vody a obsahuje:

- výsledky stanovení ukazovateľov kvality vody vo vzorkách surovej vody a pitnej vody
- záznamy z registračných prístrojov

Prevádzkový záznam kontroly dezinfekcie pitnej vody obsahuje:

1. poradové číslo vzorky vody
2. dátum, miesto a čas odberu vzorky vody
3. meno pracovníka, ktorý vzorku odobral
4. množstvo pitnej vody
5. výsledky stanovení koncentrácie zvyškového dezinfekčného prostriedku v pitnej vode

Havarijná kniha obsahuje:

1. všetky náhle sa vyskytujúce prípady zhoršenia kvality vody, ktoré viedli k presiahnutiu hraničných hodnôt ukazovateľov kvality vody
2. dátum a presný čas, kedy sa zhoršenie spozorovalo, ako sa prejavilo a pravdepodobná alebo zistená príčina havárie
3. uskutočnené opatreniach spôsob hlásenia udalosti príslušným orgánom verejnej správy

II. Zoznam rozhodujúcich odberov vody a rozhodujúcich odberateľov vody napojených na verejný vodovod:

1. Obchodné meno alebo názov:

Zoznam odberateľov pitnej vody je vedený na základe zmlúv o dodávke pitnej vody, podľa ktorých je riešená fakturácia spotreby vody

2. miesto napojenia:

Je riešené napojením na rozvodné potrubie vodovodnou prípojkou s meraním.

3. zmluvne dohodnuté množstvo odoberanej vody:

Je riešené individuálne s jednotlivými odberateľmi na základe odpočtov vodomeroch alebo na základe výpočtov potreby vody podľa platného predpisu.

4. údaje o množstve odoberanej vody:

Celkové odoberané množstvo sa stanoví na základe nameraných množstiev na fakturačnom meradle za príslušné obdobie.

5. prehľad predpokladanej spotreby vody:

Celkové odoberané množstvo sa stanoví na základe nameraných množstiev na fakturačnom meradle za príslušné obdobie.

III. Pokyny na prevádzku a údržbu verejného vodovodu:

1. Zoznam a počet funkčných miest na prevádzkovanie verejného vodovodu

Funkčné miesta pre prevádzkovanie:

Verejný vodovod v obci Slatinské Lazy je zásobovaný z puklinového prameňa vyvierajúceho z troch puklín, ktorý je zachytený vzdúvacím múrom pričom priestor medzi ním a rastlou skalou je vyplnený andezitovou drvou a štrkopieskom. Odvedenie vody je 3 perforovanými rúrami v záchytnom priestore. Výtlak vody je cez rúru DN 150. Šachta s mramorovým filtrom je z vodostavebného železobetónu, strojná konštrukcia zo stropných dosák PZD 1-300 a PZD 10 – 90. Šachta sa skladá z piatich oddelených komôr, dvoch suchých vstupných komôr, z prítokovej a odbernej komory a filtračnej komory. Zo záchytného objektu po úprave v mramorovom filtri je voda gravitačne vedená privodným potrubím s jednou prerušovacou komorou do vodojemu 2 x 150

m³ a odtiaľ je znova gravitačne dopravovaná zásobným potrubím na začiatok spotrebiska. Po spotrebisku je voda rozvodným potrubím vedená gravitačne, len do osady Bahýľovci je dopravovaná gravitačne, len v prípade nepriaznivých tlakových pomerov je možné vodu dopravovať cez hydrofórovú čerpaciu stanicu AT 12,5/6. Rozvodná sieť je zrealizovaná ako vetevná. Jednotlivé vetvy v prípade poruchy je možné odstaviť v uzlových bodoch príslušnými uzávermi. Ovládanie prívodu do vodojemu je zabezpečené ručne v manipulačnej komore vodojemu pomocou uzáveru mechanicky vodárenským uzáverom umiestneným na prívode. Meranie spotrebovanej vody je zabezpečené fakturačným meradlom. Výpustné potrubia vo vodojeme sú umiestnené v najnižších miestach dna vodojemu a sú ukončené šupátkami s ručným ovládaním. Prelivové potrubia sú vyvedené na maximálnu hladinu vody vo vodojeme. Prevádzka vodojemu je zabezpečená výlučne mechanickým ovládaním. Uzatvorenie prívodu do vodojemu je možné nasledovne : **Uzáverom sa uzavre prívod do vodojemu a keď sa potrubie po prerušovacom komoru naplní a naplní sa aj akumulčný objem prerušovacej komory, tak voda odteká prelivovým potrubím voľne na terén.**

Uzatvorenie rozvodného potrubia:

Všetky uzávěry a ich polohy sú označené na prehľadných situáciách rozvodného potrubia.

2. Podmienky zásobovania vodou z verejného vodovodu

Sledovaním, kontrolou a revíziou zariadení vodovodu a ich prevádzky sa vytvoria predpoklady pre plynulý chod celého vodovodného systému, od vodného zdroja až po rozvodné potrubie. Pravidelnou kontrolou, revíziou obsluha včas zistí nedostatky a rôzne poškodenia zariadení a môže predísť závadám a haváriám v dodávke pitnej vody.

Pitná voda sa do rozvodnej siete môže dodať len za predpokladu, že sú splnené náležitosti predpisov:

a) právne predpisy na ochranu spotrebiteľa (zákon 451/2004 Zb. ktorým sa mení a dopĺňa zákon 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

b) opatrenia na predchádzanie prenosných ochorení (zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (pitná voda, výrobky určené na styk s pitnou vodou)

c) zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov(pitná voda, výrobky určené na styk s pitnou vodou)

d) voda určená na ľudskú spotrebu – pitná voda (Nariadenie vlády č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, vyhláška MZ SR č. 550/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na výrobky určené na styk s pitnou vodou, druhy a spôsob dezinfekcie pitnej vody, právne predpisy v oblasti ochrany zdravia pred ochoreniami spôsobenými nevyhovujúcou pitnou vodou)

Povinnosti vlastníka vodovodu stanovuje ustanovenie § 15 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Vlastník verejného vodovodu povinný zabezpečiť:

A.

a) nepretržitú dodávku pitnej vody,

b) aby verejné vodovody spĺňali technické požiadavky tak, aby bolo zabezpečené dostatočné množstvo zdravotne bezchybnej pitnej vody pre verejnú potrebu. Verejné vodovody musia byť chránené proti zamrznutiu, pred poškodzovaním vonkajšími vplyvmi, vonkajšou a vnútornou

koróziou a pred vníkaním škodlivých mikroorganizmov, chemických a iných látok zhoršujúcich kvalitu pitnej vody.

- c) aby pri nakladaní s kalom vznikajúcim v procese úpravy pitnej vody nebolo ohrozené životné prostredie,
- d) rozvoj verejného vodovodu v súlade so schváleným plánom rozvoja [§ 36 ods. 3 písm. b)] a s ohľadom na ekonomické možnosti,
- e) vypracovanie a aktualizáciu prevádzkového poriadku verejného vodovodu,
- f) vybudovanie, opravu a údržbu pripojenia vodovodnej prípojky na verejný vodovod na vlastné náklady.

B.

Vlastník verejného vodovodu môže prevádzkovať verejný vodovod len v prípade, ak spĺňa aj všetky podmienky vzťahujúce sa na prevádzkovateľa verejného vodovodu podľa tohto zákona a osobitného predpisu, inak je povinný zabezpečiť prevádzkovateľa.

C.

- a) po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa umožniť pripojenie na verejný vodovod, ak sa pripájaný objekt alebo nehnuteľnosť nachádza na území s vodovodnou sieťou a ak je pripojenie technicky možné,
- b) uzatvoriť písomnú zmluvu o dodávke vody so žiadateľom o pripojenie na verejný vodovod; záväzky vzniknuté z tejto zmluvy prechádzajú na právneho nástupcu vlastníka verejného vodovodu a sú záväzné aj pre prevádzkovateľa a pre jeho prípadného právneho nástupcu,
- c) poskytnúť prevádzkovateľovi verejného vodovodu dokumentáciu potrebnú na zabezpečenie prevádzky verejného vodovodu,
- d) oznámiť ministerstvu do desiatich dní od začatia prevádzkovania verejného vodovodu
 1. meno prevádzkovateľa verejného vodovodu,
 2. predmet a rozsah prevádzkovania,
 3. dobu platnosti živnostenského listu,
 4. meno, priezvisko, trvalý pobyt odborného zástupcu, ak bol ustanovený,
 5. dátum začatia prevádzkovania verejného vodovodu,
- e) umožniť prístup k verejnému vodovodu osobám, ktoré sú na to oprávnené podľa tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- f) umožniť prístup k požiarным hydrantom verejného vodovodu a odber z nich hasičským jednotkám pri zásahu; veliteľ zásahu je povinný po skončení zásahu zahlásiť vlastníkovi verejného vodovodu čas, miesto a množstvo odobratej vody,
- g) vyžiadať súhlas prevádzkovateľa na vykonanie akejkoľvek úpravy na verejnom vodovode,
- h) pri akomkoľvek rozširovaní vodovodnej siete predkladať Hasičskému a záchrannému zboru tieto zmeny okamžite.

3. Pokyny na uvedenie verejného vodovodu alebo jeho časti do prevádzky

Pri normálnej prevádzke je voda z vodného zdroja dopravovaná prírodným potrubím do vodojemu a odtiaľ gravitačne priteká zásobovacím potrubím do vodovodnej siete.

Uvedenie do prevádzky :

Prevádzkový poriadok predpokladá, že všetky podmienky stanovené zákonom pre prevádzku investície sú splnené, čo dáva predpoklad k dobrej prevádzke investície. Jedná sa najmä o :

Bezporuchový priebeh komplexných skúšok prípravy potrubia, objektov a zariadenia pre uvedenie do prevádzky. Ide hlavne o prepláchnutie a dezinfekciu potrubia, prípadne o odstránenie zvyškov po montáži, stavbe a oprave. Vedenie prevádzky vodovodu preveruje celistvosť, komplexnosť a prevádzkyschopnosť všetkých zariadení. Prepláchnutie a odvzdušnenie sa musí urobiť postupne

prostredníctvom odvodušňovacích ventilov umiestnených vo vzdušníkových šachtách. Postup uvedenia vodovodu do prevádzky : Stavba sa uvedie do prevádzky ako celok.

Tlaková skúška:

Každé potrubie sa musí pred uvedením do prevádzky vyskúšať v súlade s normou STN 75 5911 Tlakové skúšky vodovodného a závlahového potrubia na kontrolu kvality a pripravenosti na budúcu prevádzku z hľadiska jeho pevnosti a vodotesnosti. Potrubie sa skúša pretlakom vody. V prípade potrubia, ktoré pracuje v podtlakovom režime (napríklad na princípe hydraulického násosky) sa vzduchotesnosť skúša podtlakom. Skúška pretlakom je v tomto prípade dovolená len na jeho predbežné vyskúšanie (napríklad ťažké podmienky výstavby a podobne) a nenahrádza podtlakovú skúšku podľa tejto normy.

Tlaková skúška:

1. úsekové / preukazuje odolnosť proti vnútornému pretlaku a vodotesnosť úseku potrubia/
2. celkové /preukazuje, že prepojenia úsekov do súvislého prevádzkového celku sú urobené kvalitne a že zasypáním predtým skúšaných úsekov nedošlo k ich poškodeniu/

O vykonanej tlakovej skúške sa vyhotoví zápis, podľa prílohy č.1.

Technické požiadavky:

1. Potrubie pripravené na skúšku musí byť uložené podľa schválenej dokumentácie, musí byť čisté a podľa druhu potrubia a tlakovej skúšky musí byť zaistený voľný povrch potrubia.
2. Pri úsekovej tlakovej skúške sa potrubie skúša aj s uzávermi, hydrantmi a inými armatúrami, ak tieto prvky vyhovujú skúšobnému pretlaku. Navrtávacie pásy, vodomery a armatúry, ktoré nevyhovujú skúšobnému pretlaku sa nenamontujú a osadia sa dodatočne. Medzery namiesto týchto armatúr sa nahradia zodpovedajúcim kusom potrubia.
3. Na skúšanom potrubí musí byť v každom vrcholovom bode osadené zariadenie na odvzdušnenie, ktoré musí byť počas plnenia otvorené. Pred každou tlakovou skúškou sa kontroluje odvzdušnenie potrubia.
4. Potrubie, ktoré má dopravovať pitnú vodu, sa plní vodou, ktorá musí spĺňať mikrobiologické a biologické požiadavky podľa STN 75 7111 Pitná voda. Ak túto podmienku nie je možné splniť, kvalitu použitej vody musí schváliť hygienik.
5. Voda nesmie obsahovať žiadne látky ťažko odstrániteľné prepláchnutím, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu dopravovanej pitnej vody.

Úseková tlaková skúška:

1. kontrola pevnosti a vodotesnosti /po zvýšení pretlaku na hodnotu skúšobného pretlaku sa čerpanie preruší na 15 minút a za tento čas sa kontroluje pokles pretlaku.
2. Prehliadka /opäť sa zvýši pretlak na hodnotu skúšobného pretlaku, ktorý sa udržiava počas trvania prehliadky skúšaného úseku. Prehliadka skúšaného úseku musí trvať najmenej 30 minút./
3. skúška pevnosti a vodotesnosti /pretlak sa upraví na predpísanú hodnotu skúšobného pretlaku, čerpanie sa preruší na 15 minút a koontroluje sa pokles pretlaku za tento čas. Na vyhodnotenie tlakovej skúšky je toto meranie rozhodujúce.

Pri úsekovej tlakovej skúške sa skúša skúšobným pretlakom :

$p_s = 1,3 p_{p \max}$ pre potrubie z nemäkčeného polyvinylchloridu (PVC-U), z nízko hustotného polyetylénu (PE-LD) , z vysokohustotného polyetylénu (PE-HD) a z polypropylénu (PP). V najvyššom mieste skúšaného úseku nesmie byť skúšobný pretlak o 0,2 MPa nižší ako je uvedené.

Vyhodnotenie:

1. potrubie z hľadiska pevnosti a vodotesnosti vyhovuje skúške, ak pokles skúšobného pretlaku za posledných 15 minút nie je väčší ako 0,02 Mpa.
2. Počas skúšky nesmie byť zistený viditeľný únik vody.

Celková tlaková skúška:

Pri celkovej tlakovej skúške, ktorá trvá 8 hodín sa v prevádzkovom celku zvýši pretlak na hodnotu najvyššieho dovoleného pretlaku a kontroluje sa jeho pokles. Celková tlaková skúška sa musí vykonať pri stabilizovanom zasypanom potrubí.

Pri celkovej tlakovej skúške sa potrubie s armatúrami skúša skúšobným pretlakom, ktorý sa rovná najvyššiemu dovolenému pretlaku. Najvyšší dovolený pretlak sa určuje podľa noriem rúrového materiálu, tvaroviek a armatúr, z ktorých je potrubie zmontované.

Vyhodnotenie:

1. potrubie z hľadiska pevnosti a vodotesnosti vyhovuje skúške, ak po 8 hodinách neklesne pretlak pod hodnotu $0,9 p_{pmax}$ pri vodovodných potrubíach
2. v najvyššom mieste potrubia musí byť pretlak aspoň 0,2 Mpa. Pri privádzacích potrubíach z vodojemov môže byť v najvyššom mieste potrubia (pri vodojeme) pretlak nižší ako 0,2 Mpa, najmenej však 0,06 Mpa.
3. Potrubie vyhovuje, ak nebol zistený viditeľný únik vody. Sledujú sa nezasypané povrchy rúr spájacích potrubí, spojov, tvaroviek, armatúr.

4. Pokyny na riadenie a výkon prevádzky verejného vodovodu

Prevádzka vodovodného potrubia sa vykonáva prostredníctvom prevádzkovateľa, ktorý všetky skutočnosti o prevádzke zaznamenáva v „Prevádzkovom denníku“ a „Knihe revízií, zmien a opráv“. Údržba sa vykonáva podľa „Časového harmonogramu plánovanej údržby“.

Riadenie prevádzky:

Hlavným predpokladom dobrej prevádzky je bezporuchová funkcia celého zariadenia vodovodu. Prostriedkom pre dosiahnutie bezporuchovej funkcie celého zariadenia sú cyklické prehliadky, ošetrovanie a údržba zariadenia. O technických prehliadkach, prevádzke a údržbe je nutné viesť prehľadnú evidenciu, ktorá umožňuje včasné alebo preventívne zásahy do prevádzky tak, aby prevádzka bola spoľahlivá. Vedenie evidencie umožňuje zostavenie pomerne presného plánovania potrieb prác, prevádzkových hmôt, energie, potrebných náhradných dielov, strojov, zariadenia finančného krytia. Pre zabezpečenie správnej, bezpečnej a ekonomickej prevádzky celého vodovodu treba úmerný počet prevádzkového personálu s potrebnou kvalifikáciou a dobrou znalosťou prevádzky.

Povinnosťou prevádzkovateľa je starať sa o plynulú a bezpečnú prevádzku vodovodu, a to najmä :

- dôsledným dodržiavaním prevádzkového poriadku
- dodržaním hospodárskeho počtu pracovníkov s príslušnou kvalifikáciou. Pracovné zaťaženie jednotlivých pracovníkov a skupín musí byť rovnomerné

- Vytvorením pohotovostnej poruchovej čaty, ktorá v prípade poruchy urobí prvé potrebné opatrenia k zamedzeniu úniku vody a vzniku ďalších škôd, urobí prvé bezpečnostné opatrenia a vyrozumie odberateľa o zastavení dodávky vody, prípadne o obmedzení, zabezpečí núdzové zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a postará sa o odstránenie poruchy. Pracovníci pohotovostnej služby musia mať vhodné vybavenie, pracovné náradie, potrebné pre rýchle odstránenie poruchy.
- sústavným zisťovaním príčin strát vody a ich odstraňovaním
- kontrolou zdravotnej nezávadnosti vody dopravovanej do spotrebiska
- vyčistením a vydezinfikovaním a prepláchnutím chlórovou vodou a odvzdušením zrekonštruovaných úsekov vodovodného potrubia.
- odpojením a zaslepením zrušeného vodovodného potrubia
- nepripustením prepojenia vodovodného potrubia dopravujúceho pitnú vodu s potrubím prepravujúcim úžitkovú vodu alebo prevádzkovú vodu.
- sústavným doplňovaním prehľadu o vodovodnej sieti, jej objektoch a armatúrach a o odberateľoch vody.

Práce spojené s prevádzkou vodovodu sa musia priebežne plánovať podľa získaných skúseností a kapacitných možností. Pokiaľ sa nevedú evidenčné karty o spotrebe materiálu, potom sa jeho spotreba musí evidovať v prevádzkovom denníku.

Riadenie prevádzky zahŕňa najmä :

- výber a rozmiestnenie pracovníkov
- školenie pracovníkov v prevádzke
- rozpočtovanie a evidencia nákladov na prevádzku
- hospodárenie s materiálom
- rozbor a sledovanie pracovných metód v prevádzke
- manipuláciu s materiálom
- riadenie údržby, hospodárenie s náradím a energiou
- navrhovanie a zavádzanie racionalizácie práce
- vyhodnocovanie dosiahnutých výsledkov pri racionalizácii prevádzky

Sledovanie prevádzkových hodnôt

Pozorovaním, kontrolou a revíziou zariadení vodovodu a ich prevádzky sa vytvoria podmienky pre plynulý chod celého vodovodného systému zo zdroja až po spotrebisko.

Záznamy :

Prevádzkové údaje sa zaznamenávajú v prevádzkových záznamoch.

Revízia :

- a) pravidelná
- b) nepravidelná

Pravidelná:

- technologické a elektrické zariadenie podľa návodov na obsluhu

→ vodojemy a potrubia 2 x do roka a po veľkých dažďoch

Poruchy

Zaznamenávajú sa všetky poruchy, ich príčina, doba trvania poruchy, spôsob opravy, stratená voda a materiálne škody. Záznamy sú dôležitým dokladom prípadného dodatočného preverovania prevádzky a preto ich treba archivovať.

Záznamy o prevádzke sa evidujú najmenej po dobu :

- záznamy o kvalite vody trvale
- záznamy o hodnotení kvality vody trvale
- záznamy chemicko-technologických opatrení 5 rokov
- záznam kontroly zdravotného zabezpečenia 2 roky
- havarijné záznamy trvale
- záznamy registračných prístrojov 5 rokov

Prerušenie, alebo obmedzenie dodávky vody z verejného vodovodu

Základné ustanovenia:

Za nedostatok pitnej vody sa považuje nedostatok vody vo verejnom vodovode spôsobený nedostatočnou výdatnosťou vodného zdroja, ktorá klesla pod odber povolený orgánom štátnej vodnej správy, alebo čiastočným, prípadne úplným vyradením vodného zdroja z prevádzky pre nevyhovujúcu kvalitu vody. Obmedzovanie zásobovania pitnou vodou z verejných vodovodov pri nedostatku pitnej vody sa riadi regulačnými stupňami odberu vody.

Regulačný stupeň č. 1 - Ak dôjde k poklesu výdatnosti vodných zdrojov o viac ako 15% oproti odporúčanej výdatnosti, alebo k vyradeniu. Dodávka pitnej vody sa zabezpečuje v zníženom objeme dosahujúcom 85% súčasnej spotreby, pričom platia opatrenia na obmedzenie používania pitnej vody na iné účely. Pre odberateľov bude vyhlásený **zákaz odoberania vody na :**

- polievanie súkromných a komunálnych záhrad hadicami a postrekom, umývanie splachovanie a kropenie komunikácií a verejných priestranstiev
- kropenie verejnej zelene a ihrísk
- umývanie dopravných prostriedkov, poľnohospodárskych a stavebných strojov hadicami .

Regulačný stupeň č. 2 - Ak dôjde k poklesu výdatnosti vodných zdrojov o 30% oproti odporúčanej výdatnosti, alebo vyradeniu vodných zdrojov z prevádzky, platí regulačný stupeň č.2. Dodávka sa zabezpečuje verejným vodovodom v zníženom množstve dosahujúcom 70% súčasnej spotreby vody, pričom zároveň platia opatrenia na používanie pitnej vody na polievanie záhrad, verejných priestranstiev, ihrísk, umývanie áut a na ohrev na teplú vodu a na zníženie dodávok pitnej vody najväčším odberateľom. **Zákaz odoberania vody zahrňuje opatrenia regulačného stupňa č. 1 rozšírené o obmedzenia :**

- na ohrev na teplú vodu a na zníženie dodávok pitnej vody najväčším odberateľom.
- dodávky vody na účely, pre ktoré nie je použitie pitnej vody potrebné,

Regulačný stupeň č. 3 - ak dôjde k poklesu výdatnosti vodných zdrojov viac ako o 70% oproti

odporúčanej výdatnosti, alebo k vyradeniu kľúčových vodných zdrojov z prevádzky, alebo zničeniu úseku verejného vodovodu. Dodávka pitnej vody sa verejným vodovodom zabezpečuje v zníženom množstve dosahujúcom 30% súčasnej spotreby pri platných obmedzujúcich opatreniach. **Zákaz odoberania vody zahrňuje opatrenia regulačného stupňa č. 1 a 2 rozšírené o časové regulovanie dodávky vody do spotrebiska alebo ich jednotlivých častí.**

Regulačný stupeň č. 4 - znamená dodávku pitnej vody v rozsahu núdzového zásobovania obyvateľstva (v domácnostiach, sociálnych a zdravotníckych zariadeniach apod.) v množstve minimálne 15 l na obyvateľa za deň.

Prevádzkovateľ verejného vodovodu - je oprávnený prerušiť alebo obmedziť dodávku pitnej vody bez predchádzajúceho upozornenia v nasledovných prípadoch:

- Mimoriadnej udalosti
- Pri poruche na verejnom vodovode
- Pri ohrození života a zdravia ľudí, alebo majetku,
- Pri obmedzení zásobovania vodou,

Prevádzkovateľ verejného vodovodu - je povinný bezodkladne oznámiť vlastníčkovi verejného vodovodu príslušnému orgánu na ochranu zdravia a príslušnému obvodnému úradu životného prostredia, hasičským jednotkám a obci v nasledovných prípadoch:

- Mimoriadnej udalosti
- Pri poruche na verejnom vodovode
- Pri ohrození života a zdravia ľudí, alebo majetku,

Prevádzkovateľ verejného vodovodu - je povinný oznámiť do 24 hodín prerušenie alebo obmedzenie dodávky pitnej vody dotknutým odberateľom v nasledovných prípadoch:

- Pri poruche na verejnom vodovode
- Pri obmedzení zásobovania vodou,

V prípade prerušenia alebo obmedzenia dodávky vody:

- pri poruche na verejnom vodovode ,
- pri ohrození života a zdravia ľudí alebo majetku,
- pri vykonávaní plánovaných opráv, údržbárskych a revízných prácach,
- pri obmedzení zásobovania vodou,
- pri poruche na vodovodnej prípojke v prípade, ak je vodovodná prípojka majetkom vlastníka verejného vodovodu

je prevádzkovateľ oprávnený stanoviť podmienky tohto prerušenia alebo obmedzenia a je povinný zabezpečiť náhradné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, a to spôsobom dohodnutým s vlastníkom verejného vodovodu v medziach technických možností a miestnych podmienok alebo ustanoveným v prevádzkovom poriadku verejného vodovodu.

V prípade prerušenia dodávky pitnej vody verejným vodovodom z dôvodu mimoriadnej udalosti prevádzkovateľ verejného vodovodu postupuje v súlade so zákonom NR SR číslo 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Náhradné zásobovanie a odvádzanie odpadových vôd – sa vykonáva v prípade prerušenia, alebo obmedzenia dodávky vody z verejného vodovodu z dôvodov:

- Mimoriadnej udalosti
- Pri poruche na verejnom vodovode alebo verejnej kanalizácii, ak nie je možné počas dňa zabezpečiť
- Pri ohrození života a zdravia ľudí, alebo majetku,

→ Pri obmedzení zásobovania vodou,

Pri odstraňovaní poruchy na verejnom vodovodu podľa charakteru poruchy a technických možností obec bezodkladne oznámi odberateľom spôsob zásobovania obyvateľstva vodou:

- Ak to charakter poruchy a technické možnosti verejnej vodovodnej siete umožňujú bude oznámené časové rozpätie, kedy bude zabezpečené minimálne zásobovanie pitnou vodou verejnou vodovodnou sieťou,
- Ak charakter poruchy a technické možnosti verejnej vodovodnej siete neumožnia minimálne zásobovanie pitnou vodou verejnou vodovodnou sieťou zabezpečí obec náhradné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou na stanovených stanovištiach.

Prevádzkovateľ je povinný oznámiť odberateľovi najmenej tri dni vopred obmedzenie alebo prerušenie dodávky vody z verejného vodovodu z nasledovných dôvodov:

- pri vyhlásení regulačných stupňov odberu vôd,
- ak nevyhovuje zariadenie odberateľa technickým požiadavkám tak, že kvalita vody vo verejnom vodovode môže ohroziť zdravie alebo bezpečnosť osôb alebo spôsobiť škodu na majetku,
- ak zariadenie odberateľa alebo spôsob odberu vody je v rozpore s dohodnutými technickými podmienkami tak, že môže ohroziť zdravie, bezpečnosť osôb alebo majetok, prípadne spôsobiť neprípustné technické alebo technologické zmeny v dodávke vody,
- ak neumožní odberateľ prevádzkovateľovi prístup k meradlu alebo vodovodnej prípojke
- ak sa zistilo neoprávnené pripojenie vodovodnej prípojky ,
- ak odberateľ alebo producent nezabezpečí odstránenie zistenej poruchy na svojich zariadeniach alebo na svojej vodovodnej prípojke, v lehote stanovenej prevádzkovateľom, ktorá nesmie byť kratšia ako tri dni,
- pri preukázaní neoprávneného odberu vody
- v prípade nezaplatenia vodného po dobu dlhšiu ako 30 dní po dobe splatnosti,
- v prípade neplnenia iných povinností odberateľom, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z prevádzkového poriadku verejného vodovodu alebo zo zmluvy uzavretej s vlastníkom verejného vodovodu

Prevádzkovateľ je povinný oznámiť odberateľovi najmenej 15 dní vopred obmedzenie alebo prerušenie dodávky vody z verejného vodovodu z nasledovných dôvodov:

s uvedením doby trvania vykonania plánovaných opráv, údržbárskych prác a revízných prác.

Ak nemožno zabezpečiť dodávku pitnej vody verejným vodovodom- zabezpečí sa dodávka pitnej vody náhradným zásobovaním pitnou vodou na miesta distribúcie pitnej vody určené obcou.

Ak nemožno v dôsledku mimoriadne sťažených podmienok na prežitie – zabezpečiť dodávku pitnej vody náhradným zásobovaním pitnou vodou, prejde obec na núdzové zásobovanie pitnou vodou.

Núdzové zásobovanie pitnou vodou je spôsob dodávky pitnej vody – akým sa zabezpečuje dodávka pitnej vody len na úrovni minimálnej potreby pitnej vody.

Minimálna potreba pitnej vody na núdzové zásobovanie pitnou vodou – je 15 litrov na osobu denne,

v mimoriadne nepriaznivých podmienkach 5 litrov na osobu denne, najviac však na tri dni po sebe nasledujúce.

Núdzové zásobovanie vodou vykonáva – prevádzkovateľ zabezpečí na odberných miestach cisternami alebo inými prepravnými prostriedkami umožňujúcimi núdzový odber vody.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazy

17

Odberné miestami pri núdzovom zásobovaní pitnou vodou na území obce: stanoví obec odberné miesta všeobecným záväzným nariadením.

5. Pokyny na zastavenie prevádzky verejného vodovodu alebo jeho časti

Zastavenie prevádzky :

Zastavenie prevádzky môže nastať u celého vodovodu alebo niektorých jeho objektov (čistenie, opravy, revízia) alebo mimoriadne - zo zvláštnych dôvodov.

Za zastavenie prevádzky sa považuje prípad, keď treba obmedziť odber vody z vodovodu a s ním znížiť dodávky vody do spotrebiska s obmedzením odberu vody u spotrebiteľov pripojených na vodovod.

V prípade, keď sa jedná o plánované zastavenie prevádzky, musí si vedenie prevádzky vodovodu predom zabezpečiť povolenie u nadriadeného orgánu štátnej vodnej správy a musí zjednať s väčšími odberateľmi vody zmenené podmienky v dodávke vody a dobu jej trvania. Plánované odstavenie z prevádzky sa termínovo určuje na obdobie najmenšieho odberu vody podľa miestnych podmienok.

Haváriu a s ňou spojené zníženie alebo odstavenie dodávky vody do spotrebiska musí vedenie prevádzky bezpodmienečne oznámiť nadriadenému orgánu štátnej vodnej správy a hygienickej službe a občanom v zásobovanej oblasti, kde dochádza k výluke alebo obmedzeniu dodávky vody. Popřípade sa môže zastavenie alebo obmedzenie dodávky vody oznámiť aj iným orgánom ako je PO apod. podľa zvláštnych požiadaviek a predpisov nimi vydaných.

Zastavenie prevádzky vodovodu môže byť nariadené z nasledovných dôvodov :

- enormé zhoršenie kvality vody
- havária na hlavných technologických zariadeniach
- havária na prírodných potrubiach, prasknutie potrubia a dôležitých uzáverov
- havária objektov vodojemov

Okrem týchto dôvodov môže byť prevádzka zastavená iba na príkaz vedenia vodovodného zariadenia.

Zvláštna prevádzka môže nastať :

- v zimnom období pri silných mrazoch a pri veľkom množstve snehu
- v čase intenzívnych a dlhotrvajúcich dažďov
- v čase dlho trvajúceho sucha
- pri poruchách niektorého zariadenia vodovodu
- pri veľkom čistení, alebo opravách zariadení vodovodu
- pri zväčšenom odbere vody za požiaru
- pri epidémii
- pri náhlom zhoršení kvality vody

Pri náhlom zhoršení kvality vody v prípade potreby sa uzatvoria uzávery na odbere vo vodomerných šachtách a uzavrie sa uzáver na odbere z vodojemov. Prevádzkový personál hlási

zhoršenie kvality vody starostovi obce, ktorý vykoná potrebné opatrenia:

- pomocou kontrolných rozborov sa zistí príčina zhoršenia kvality vody
- urobia sa opatrenia na odstránenie príčin zhoršenia kvality vody

V dobe epidémií treba robiť bakteriologické rozborov vody každý deň, podľa pokynov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva až do skončenia epidémie. V tomto období nesmie byť do objektov vodojemov povolený vstup osobám, ktoré nie sú pre prevádzku bezpodmienečne nutné. Kvalita vody je riešená centrálnou pre vodovod a pri zhoršení kvality vody alebo pri epidémií pre ňu platí samostatný prevádzkový poriadok

Zastavenie prevádzky jednotlivých častí/objektov:

Vyčistený a vydezinfikovaný vodojem sa uvedie do prevádzky zároveň s uvedením do prevádzky prírodného potrubia otvorením uzáverov vo vodomerných šachtách. Tým sa vodojem začne postupne plniť. Pri plnení musia byť uzatvorené všetky uzávery na odpadných potrubiach. Výpustné potrubia musia byť uzatvorené počas celej prevádzky vodovodu a funkčne sa uvedú do prevádzky len pri vyprázdňovaní akumuláčnych nádrží vodojemu. Pri prvom plnení sa doporučuje odber začať pri maximálnej hladine príslušného vodojemu.

Zastavenie prevádzky vodojemov sa rieši v manipulačnej komore uzatvorením uzáverov na prírodnom a odbernom potrubí. Tým sa vodojem vyradia z prevádzky.

Potrubia

- Prívodné potrubia sa začnú plniť otvorením uzáverov vo vodomerných šachtách. Pri prvom plnení musia byť otvorené kalníky cca na 10 % s tým, že sa po odkalení úplne zatvoria. Napĺňanie potrubia sa bude robiť nachlórovanou vodou za účelom dezinfekcie potrubia. Súčasne s plnením potrubia sa potrubie bude odzdušňovať pomocou vzdušníkových šachiet. Po naplnení je potrebné potrubia ponechať bez odberu aspoň jeden deň a potom dokončiť odzdušňovanie na celom potrubí.
- V prípade havária na potrubí a po jej odstránení treba postupovať tak, ako je uvedené pre zahájenie prevádzky.
- vodovodné potrubia na sieti sa plnia automaticky v závislosti od začatia prevádzky vodojemov. Prevádzku každej vetvy je možné odstaviť sekčnými uzávermi na začiatku vodovodného radu, prípadne na jeho odbočkách.
- Vodovodné prípojky - pred začatím prevádzky je nutné vyčistiť a vydezinfikovať vodovodné prípojky. Pri napĺňaní prírodného potrubia nachlórovanou vodou za účelom dezinfekcie sa naplnia aj potrubie vodovodných prípojok. Vzhľadom k tomu musia byť po naplnení prípojok uzavreté domové uzávery.

Po naplnení potrubia vodovodných prípojok nachlórovanou vodou je potrebné nechať potrubie bez odberu aspoň jeden deň a potom vodu vypustiť. V prípade havárie - po jej odstránení je treba postupovať tak, ako pri začatí prevádzky. Prevádzka prípojky sa zastaví uzatvorením prvého uzáveru, osadeného na odbočke z vodovodného radu.

6. Pokyny na vykonávanie prevádzkovej údržby verejného vodovodu:

Pri normálnej prevádzke je voda z verejného vodovodu dopravovaná prírodným potrubím do vodovodnej siete a prostredníctvom vodovodných prípojok odberateľom.

Všeobecné ustanovenia

Uvedenie do prevádzky :

Prevádzkový poriadok predpokladá, že všetky podmienky stanovené zákonom pre prevádzku

investície sú splnené, čo dáva predpoklad k dobrej prevádzke investície. Jedná sa najmä o: Bezporuchový priebeh komplexných skúšok prípravy potrubia, objektov a zariadenia pre uvedenie do prevádzky. Ide hlavne o prepláchnutie a dezinfekciu potrubia, prípadne o odstránenie zvyškov po montáži, stavbe a oprave. Vedenie prevádzky vodovodu preveruje celistvosť, komplexnosť a prevádzkyschopnosť všetkých zariadení. Prepláchnutie a odvzdušnenie sa musí urobiť postupne prostredníctvom odvzdušňovacích ventilov umiestnených vo vzdušníkových šachtách.

Pri údržbe vodovodného potrubia sa vykonávajú práce potrebné na zabezpečenie funkcie všetkých armatúr a všetkých meracích, kontrolných a signalizačných zariadení na dobrý a bezpečný prístup pre obsluhu týchto zariadení.

Plánovaná údržba pozostáva z pravidelných kontrol, ktorých súčasťou je drobná údržba. Závady zistené pri kontrolách musia byť odstraňované podľa časového plánu ich naliehavosti.

- Kontrolu terénu nad potrubím je potrebné vykonať 2 x za rok pred zimným obdobím a potom, okrem toho vždy po výdatných dažďoch a iných živelných pohromách. Zistené závady v krytí potrubia zeminou sa ihneď odstránia. Poškodené, alebo nesprávne osadené tabuľky a orientačné stĺpiky sa vymenia, alebo premiestnia. Po zimnom období treba obnoviť náter orientačných stĺpikov a odstrániť porasty v ochrannom pásme.
- Kontrola vodovodného potrubia - jeho neporušenosti a tlaku sa vykonáva 2 x ročne. Zistené netesnosti sa musia odstrániť ihneď.
- Ochranné nátery nezakrytého potrubia sa musia obnovovať 1 x za 2 roky.
- Preskúša sa správnosť funkcie vodomero, ktorá sa musia udržiavať v dobrom stave.
- Pri oprave porúch na oceľovom potrubí treba dbať na to, aby poškodená izolácia bola riadne opravená. Po vykonaní montáže je potrebné nové spoje dôkladne izolovať tým, že na suchý povrch rúry sa naniesie vrstva dostatočne zohriateho asfaltu a naň sa navinú jutové pásy namočené v rozpustenom asfalte alebo sklená tkanina s presahovaním 2- 3 cm. Tieto tesniace prostriedky musia pevne priliehať k povrchu rúry. Navinutá juta, alebo sklená tkanina sa potrie opäť asfaltovým náterom. Pri zásype je potrebné prísne dbať na to, aby izolácia nepoškodila zhrňovaním ostrých kameňov.
- Čistenie vnútorného povrchu vodovodného potrubia sa robí podľa množstva inkrustácií tak, aby nedochádzalo k zmenšovaniu prietokového profilu potrubia a tým k zníženiu tlaku pod potrebné hodnoty. Inkrustované potrubie možno čistiť mechanickou metódou.

- Aby sa mohlo usudzovať na prípadné straty vody vo vodovodných potrubiach, je treba poznať množstvo vody, ktoré potrubie môže previesť. Toto množstvo je potrebné zistiť na začiatku a na konci potrubia a porovnať úbytok.
- Pri pochôdkach je potrebné si všimnúť, či v blízkosti vodovodného potrubia netečú splašky a hlavne močovka. Taktiež je potrebné sledovať stav stôk ležiacich v susedstve vodovodného potrubia, aby z porušených cementových tesnení nevnikli splašky do vodovodného potrubia.
- Veľkú starostlivosť pri údržbe vodovodného potrubia si vyžaduje ich výstroj. Sú to predovšetkým uzávery odbočné a sekčné, vzdušníky, kalozvody a vodomery. Výstroj musí byť udržiavaný v dobrom stave. Základným predpokladom toho však je, aby poloha všetkých armatúr bola výrazne vyznačená.
- Pri poruchách sa musí potrubie odstaviť, na oboch stranách poruchy urobiť odvodnenie a po odstránení poruchy dôkladné odkalenie, prípadne dezinfekciu potrubia.

- Odkalovanie a odvzdušňovanie potrubia sa musí zaznamenať s udaním dátumu a čísla objektu, na ktorom sa urobilo.
- Manipulácia s hlavnými uzávermi sa zaznamenáva s dátumom, číslom uzáveru a dôvodom manipulácie.
- Poruchy a závady sa zaznamenávajú s dátumom zistenia, časom odstránenia, s uvedením druhu, spôsobom vyčistenia a dezinfekcie.
- Kontrola činnosti kalozvodov a odkalovanie potrubia sa robí aspoň 2 x do roka a v prípade potreby aj častejšie po každej oprave potrubia a armatúr. Pretože niektoré kalozvody sú umiestnené na poľnohospodárskej pôde, je potrebné si naplánovať ich údržbu mimo vegetačné obdobie. Ak je však odkalenie potrubia nutné, môže sa územie nad kalozvodom porušiť aj vo vegetačnom období.
- Závady na potrubí kalozvodu a koncových klapkách sa musia ihneď odstrániť. Pred zimným obdobím sa musia vyčistiť výustné objekty kalozvodov. Natrieť čapy a dosadacie plochy klapiek tukom.
- V dobe mrazov sa musí z výustného objektu kalozvodu odstraňovať ľad a okolie v prípade potreby posypávať pieskom.
- Ochranné nátery nezasypaných častí potrubia obnovovať 1 x za 2 roky.
- Uzávery a čapy poklopov sa musia premazať 2 x ročne tukom, zvlášť v zimnom období. V zimnom období je potrebné udržiavať bezpečné prístupy ku kalozvodným šachtám.
- Kontrola činnosti vzdušníkov sa robí štvrťročne, v prípade nutnosti 6 x za rok. Nefungujúce vzdušníky sa musia ihneď vymeniť alebo vyčistiť. Na celej trase sú osadené automatické vzdušníky.
- Kontrola uzáverov tesnení a vretien /ich pretočenie/ sa robí 1 x za rok, pokiaľ kvalita vody, alebo uzáverov si nevyžadujú pretočenie častejšie.
- Zistené závady v tesnení vretien a osadení poklopov sa odstraňujú ihneď, poškodené poklopy je nutné vymeniť ihneď.
- Zrnitá, alebo vplyvom korózie vzniknutá usadenina v tesniacej škáre zabraňuje dokonalému uzavretiu uzáverov. Ak spozorujeme túto závalu, musíme uzáver otvoriť a zasa zavrieť čo najčastejšie, aby prudkým prútokom vody bola nežiadúca usadenina odplavená.

- Pred zimným obdobím sa musí priestor poklopu vyčistiť a dosadacie plochy poklopov natrieť tukom. Je žiadúce zaistiť prístup k uzáverom.
- Nátery v šachtách je potrebné obnoviť 1 x za 2 roky.
- Kontrola ostatných armatúr - montážne vložky sa kontrolujú 2 x za rok. Pretekajúce množstvo vody, funkcia vodomero a prietokomero dodávanú do siete sa skontrolujú denne v tú istú hodinu. Vodomery, ktorá merajú množstvo pretečenej vody v jednotlivých častiach rúrovej siete sa skontrolujú raz za 2 týždne. Raz za pol roka sa musí urobiť drobná údržba vodomero /čistenie sklíčka, sitka, dotiahnutie skrutiek/. Výmena vodomero sa musí robiť podľa ciachovných predpisov.

- kontrola armatúrnych šachiet sa musí vykonať zvlášť starostlivo. Ide pri tom jednak o kontrolu stavebnej časti objektu /sadanie, popraskanie, atď/. a jednak o kontrolu neporušenosti potrubí, armatúr a meracích prístrojov.
- Prístupnosť armatúrnych šachiet a komôr sa kontroluje 2 x ročne, podľa potreby aj viac.
- Závady, napr. v úprave terénu okolo šachiet, na poklopoch šachiet a ich záveroch, stupačkách, rebríkoch, na omietkach, špárach, izoláciách a odvodneniach sa odstraňujú. Poškodené poklopy, stupačky alebo rebríky sa musia ihneď vymeniť.
- Šachty sa čistia 2 x ročne a pri každom znečistení. Zatopené šachty a komory sa vyčerpajú a zistená závada na armatúrach sa odstráni.
- Nátery kovových pokloпов a oceľových rebríkov treba obnoviť raz za 2 roky.
- Uzávery a čapy pokloпов sa premazávajú 2 x ročne tukom, hlavne pred zimným obdobím.
- V zimnom období je nutné zaistiť prístupnosť k armatúrnym šachtám a komorám.

Vodojem

Ovládanie

Všetky uzávery vo vodojeme sú umiestnené v suterénnej časti armatúrovej komory. Ovládanie uzáverov je ručným kolesom. Medziprírubová klapka s plavákovým zariadením, ktorý automaticky zatvára prítok pri dosiahnutí maximálnej hladiny, je umiestnená nad max. hladinou pri vstupnom otvore do nádrže.

Ovládanie prívodu do vodojemu je zabezpečené ručne v manipulačnej komore vodojemu pomocou servouzáveru aj mechanicky vodárenským uzáverom umiestnenými na prívode. Meranie spotrebovanej vody je zabezpečené fakturačným meradlom. Výpustné potrubia vo vodojeme sú umiestnené v najnižších miestach dna vodojemu a sú ukončené šupátkami s ručným ovládaním. Prelivové potrubia sú vyvedené na maximálnu hladinu vody vo vodojeme. Prevádzka vodojemu je zabezpečená výlučne mechanickým ovládaním.

Uzatvorenie prívodu do vodojemu - Servouzáverom sa uzavre prívod do vodojemu a keď sa potrubie po zbernú šachtu naplní a naplní sa aj akumulčný objem zbernej šachty tak voda odteká prelivovým potrubím zbernej šachty voľne na terén.

Prevádzka, čistenie a údržba

Samotná prevádzka pozostáva z kontroly a sledovania prietokov pomocou vodomera umiestneného na prívodnom a na zásobovacom potrubí, sledovanie stavu hladiny v nádrži a z manipulácie s uzávermi.

Čistenie a údržba :

- Je potrebné robiť 1 x týždenne kontrolu objektu po stavebnej stránke. V priebehu prevádzkovania sa musí viesť "Kniha prevádzky", do ktorej sa denne zapisujú odčítané stavy na vodomeroch a tiež stavy hladiny (neplatí v prípade prenosu údajov do dispečingu). Ďalej sa do nej zapisujú všetky zmeny, ktoré nastali v prevádzke (poruchy) a dátumy údržby vodojemu s označením druhu.
- Samotné čistenie pozostáva z pravidelného vypustenia, odkalenia a odstránenia slizného povlaku zo stien a dna nádrže. Čistenie sa robí 2 x za rok. Po vyčistení sa nádrž vydezinfikuje, opláchnie chlórovou vodou a môže sa uviesť do prevádzky. Čistenie je

- potrebné plánovať v mimovegetačnom období a v dňoch najmenších odberov.
- Plánovaná údržba vodojemu sa vykonáva najmenej 2 x do roka, vždy pred a po zimnom období a po živelných pohromách.
 - Objekt vodojemu, terénne úpravy, oplatenie a odpadné potrubie sa pravidelne pozorujú, zisťujú sa závady a tieto sa odstraňujú.
 - Nátery potrubí, armatúr a ostatných kovových častí sa obnovujú 1 x za 2 roky.
 - Armatúry sa musia pretočiť 2 x do roka. Vretená a iné točivé časti sa pri tejto príležitosti dôkladne premažú. Poškodené, netesné armatúry a spoje sa opravujú alebo vymenia.
 - Poškodené rebríky a stupačky sa opravujú a vymenia ihneď. Montážne vložky sa kontrolujú 2 x do roka.
 - Vodomer kontrolovať 1 x za 14 dní. 1 x za polroka urobiť drobnú údržbu (očistenie sklíčka, sítka a dotiahnutie skrutiek). Výmena vodomeru sa musí urobiť podľa ciachovných predpisov.
 - Poškodené a popraskané omietky, strecha, podlahy, obklady sa opravujú čo najskôr, aby nevznikli rozsiahle škody.
 - Vonkajšie priestory sa musia upravovať hlavne na jar a po veľkých dažďoch, vyhrabaním a odstránením zhrabkov, udržiavaním a obnovovaním kvalitného porastu a jeho kosením a čo najrýchleším odstránením.
 - Oplatenie včítane vrat a bránky dvakrát do roka prekontrolovať a zistené poškodenie ihneď odstrániť. Ochranné nátery obnoviť 1 x 2 roky.
 - Príjazdovú komunikáciu podľa potreby čistiť od blata a nánosov a v zimnom období odpratávať sneh tak, aby bol vždy prístup do armatúrovej komory. Po zimnom období a veľkých dažďoch previesť kontrolu prehliadkou a ihneď upraviť porušené časti vozovky.

K regulácii ovládania :

vodojem:

Prívod

- uzáver vodárenský
- uzáver vodárenský
- vodárenské uzávery DN 100 pre každú akumuláciu komoru

Odber

- uzávery vodárenské DN 100 pre každú akumuláciu komoru
- hlavný uzáver vodárenský DN 100 mm
- vodomer
- uzáver vodárenský

Uzatvorenie prívodu do vodojemu je možné: Uzavre sa prívod do vodojemu a keď sa potrubie po prerušovacom nádrži naplní a naplní sa aj akumulácia objemu prerušovacej nádrže tak voda odteká prelivovým potrubím voľne na terén.

Vodovodné potrubia

Kontrola neporušenosti potrubia a tlaku vo vodovodnom potrubí v zemi sa robí 1 x za rok u prepojovacích potrubí i častejšie. Pri potrubíach, ktoré majú veľkú poruchovosť, treba kontrolovať tlak v potrubí a ich neporušenosť až 4 x za rok. Zistené závady a netesnosti potrubia musia byť ihneď odstránené. Dvakrát za rok sa kontroluje povrch terénu (pred zimným obdobím a po ňom) a vždy po výdatnejších dažďoch a iných živelných pohromách. Ochranné nátery nezakrytých potrubí treba obnoviť raz za 2 roky.

Vnútro vodovodných potrubí sa čistí podľa množstva usadenín tak, aby neprichádzalo k

zmenšovaniu prietochného profilu potrubia a tým k zníženiu tlaku pod potrebnú hodnotu stanovenú STN 73 6620.

- Vodovodné prípojky - Obsluha a údržba potrubia a uzatváracích ventilov vodovodných prípojok sa robí ako u uzáverov. Podľa množstva vody, ktoré je odoberané odberateľom, sa mesačne až štvrťročne kontroluje funkcia vodomero (podľa možnosti sa spája s odčítaním úniku vody v nočných hodinách). Vodomery sa vymieňajú podľa potreby, najmenej však v intervaloch daných cejchovými predpismi. Potrubie vodovodných prípojok sa môže poškodiť koróziou, vodnými rázmi, mrazom. Pri oprave treba nad vodovodnou prípojkou vykopať ryhu a odkrytú, porušenú časť prípojky opraviť alebo vymeniť.
- Armatúry – armatúry, ktoré nie sú zakopané v zemi, treba natierať každé 2 roky. Poškodené armatúry sa musia opraviť, prípadne vymeniť.
- Uzávery - kontrola tesnenia vretien uzáverov pretočením sa musí robiť 1 x za 2 roky, na prívodných potrubíach 1 x za rok, pokiaľ kvalita vody alebo uzáverov si nevyžiada častejšie pretočenie. Závady, ktoré boli zistené pri pretočení vretien, musia byť ihneď odstránené. Poškodené poklopy treba ihneď vymeniť. Pred zimným obdobím sa musí priestor poklopov vyčistiť, dosadacie plochy poklopov a ich povrchy treba pretrieť tukom.
- Vzdušníky a hydranty - kontrola činnosti vzdušníkov, prípadne hydrantov (ak preberajú ich funkciu) sa robí najmenej 1 x štvrťročne, u zásobných a prívodných potrubíach 6 x za rok. Nefungujúce vzdušníky sa musia ihneď vyčistiť, prípadne vymeniť.
- Kalozvody - kontrola činnosti kalozvodov sa robí podľa potreby prevádzky, najmenej však 1 x za rok. Závady na kalozvodoch a koncových žabích klapkách sa musia ihneď odstrániť.
- Ostatné armatúry - ostatné armatúry sa udržiavajú podľa pokynov výrobcu. Množstvo vody pretekajúcej do prívodného potrubia, funkcia vodomero a prietokomero, ktoré toto množstvo merajú, sa kontrolujú 1 x denne, v tú istú hodinu (neplatí pre vodomery, ktorých hodnoty sú diaľkovo prenášané na dispečing). Funkcia vodomero osadených na vodovodnom potrubí sa kontroluje 1 x za 14 dní. Okrem uvedeného sa musí previesť drobná údržba vodomero 1 x polročne. Pri tejto údržbe sa musia očistiť sklíčka vodomero, ukazovatele stavu, musí sa očistiť sieťka a dotiahnuť skrutky prírub. Vodomery sa vymieňajú podľa potreby, najmenej však v intervaloch daných cejchovým predpisom.
- Armatúrne šachty - prístup k armatúrnym šachtám sa kontroluje 2 x ročne. U armatúrnych šachiet na prívodnom potrubí sa kontroluje prístup podľa atmosférických vplyvov. Zistené závady, napr. v úprave terénu v okolí šachiet, na poklopoch šachiet a ich uzáveroch, stupačkách alebo rebríkoch, na škárach, izoláciách a odvodnení sa musia odstrániť. Poškodené poklopy, stupačky alebo rebríky sa musia ihneď odstrániť. Armatúrne šachty sa čistia 2 x za rok a pri každom zistení znečistenia. Zo zatopených šachiet sa musí voda vyčerpať a zistená závada na armatúrach sa musí odstrániť. Nátery kovových častí poklopov a oceľových rebríkov je žiadúce obnoviť 1 x za 2 roky. Uzávery a čapy poklopov sa premazávajú 2 x ročne tukom, najmä pred zimným obdobím. V zimnom období treba zabezpečiť prístup k armatúrnym šachtám.

- Podchody pod vodnými tokmi - stav podchodov pod vodnými tokmi sa kontroluje 1 x štvrťročne a vždy po veľkej vode. Zistené závady v opevnení brehov a v nedostatočnom krytí potrubia v stave kotevných blokov, uloženia potrubia sa musia odstrániť. Údržba revízných šachiet podchodov sa robí ako u armatúrnych šachiet. Odkanalizovanie a odvzdušnenie podchodov sa robí ako u kalozvodov a vzdušníkov. Ak je to možné, skontroluje sa tesnosť potrubia pomocou kontrolného vodomero.

- Pri poruche vodovodného potrubia je potrebné čo v najkratšom čase vykonať opravu, aby nedošlo k dlhodobému prerušeniu dodávky pitnej vody spotrebiteľom.
- Predmetný úsek vodovodného potrubia sa uzavrie uzávermi, umiestnenými prevažne na začiatku vetvy, potrubie sa vypustí cez hydrant. Na poškodenom mieste sa vykoná oprava, potrubie sa vyčistí, prepláchne vykoná sa dezinfekcia a odzdušnenie. Pri opravách je potrebné dodržať príslušné normy na zemné práce.
- V prípade častejších porúch na niektorom vodovodnom rade doporučujeme výmenu materiálu pre celý úsek (napr. PE potrubím).
- Zrušené časti vodovodného potrubia a zrušené vodovodné prípojky sa musia od prevádzkovaného potrubia odpojiť a upraviť do neškodného stavu, napr. zaslepiť, vyplniť betónom, vykopať a demontovať. Poklopy ponechaných armatúr musia byť odstránené.
- Vodovodné prípojky sa zrušia v mieste napojenia na rozvodné potrubie verejného vodovodu.

Pásma hygienickej ochrany - PHO

Pri prevádzke, údržbe a využívaní PHO vedenie prevádzky a obsluha vodovodu dbá u PHO I.stupňa na:

- odstránenie a zamedzenie všetkých zdrojov znečistenia
- na dobrý stav stavebných konštrukcií a zariadení
- údržbu a pestovanie vhodnej vegetácie na území PHO
- zákaz vykonávania zemných prác pomocou trhavín
- zákaz používania toxických látok, pasenia zvierat a akékoľvek znečisťovanie povrchu územia
- zábranu degenerácie vegetačnej pokrývky a pôdnej mikroflóry (môžu sa použiť kombinované hnojivá s obmedzenou rozpustnosťou)
- zákaz výkonu poľovníckych práv
- údržbu výstražného označenia PHO, oplotenia a ostatných značiek

Zimná prevádzka

Vážne poruchy na potrubí a armatúrach môžu vzniknúť v zimnom období. Preto vždy pred príchodom zimy sa musia urobiť ochranné opatrenia na najcitlivejších miestach. Hydranty sa musia odvodňovať. Z poklopov v zime odstraňovať sneh a ľad, posypávať soľou a natierať tukovými nátermi.

V zimnom období sa musí chrániť potrubie pred účinkami mrazu, hlavne pri opravách. Pri poruchách sa musí potrubie odstaviť sekčnými uzávermi. Pred zimným obdobím sa musia vyčistiť výustné objekty kalozvodov. Natrieť čapy a dosadacie plochy klapiek. V dobe mrazov sa musí z výustného objektu kalozvodu odstraňovať ľad a okolie v prípade potreby posypávať pieskom. Uzávery a čapy sa musia premazávať. V zimnom období je potrebné udržiavať bezpečné prístupy ku kalozvodovým šachtám.

Je potrebné, aby prevádzkovateľ zamedzil zamrznutiu hladiny v akumulčných nádržiach vodojemov a rozvodných potrubíach.

Pracovník zodpovedný za prevádzku je povinný zabezpečiť odpratanie snehu a ľadu z prístupových komunikácií k vodojemom.

Pokiaľ je potrubie uložené v nezámrznej hĺbke nedôjde k poškodeniu vplyvom chladu. Slabými miestami sú hydranty, ktoré musia byť obsypané štrkom, ktorý má drenážne účinky. Pokiaľ je hydrant obsypaný zeminou dochádza k jej premrzaniu a vplyvom zväčšeného objemu ľadu dôjde k pohybu zeminy smerom hore, tým dôjde nadvihnutiu hydrantu a jeho poškodeniu.

Ostatné pokyny, týkajúce sa zimnej prevádzky, sú popísané priamo v prevádzke a údržbe jednotlivých objektov.

7. Počet a rozsah prevádzkových kontrol kvality vody, zoznam určených miest na odber vzoriek vody z verejného vodovodu:

Kontrola kvality pitnej vody sa vykonáva odberom vzoriek a laboratórnym rozborom. Spôsob odberu vzoriek a ich početnosť ustanovuje vyhláška č. 636/2004 z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch.

Minimálny počet odberov vzoriek surovej vody za rok a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality surovej vody:

Počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality vody:

Minimálny ročný počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality surovej vody:

Objem odoberanej vody v m ³ /deň	Počet zásobovaných obyvateľov	Druh rozboru	
		minimálny	úplný
>20 ≤ 100	> 100 ≤ 500	1 za 2 roky	1 za 2 roky

Minimálny ročný počet odberov vzoriek a druhy rozborov pri prevádzkovej kontrole kvality pitnej vody z podzemného vodárenského zdroja upravenej len dezinfekciou:

Objem odoberanej vody v m ³ /deň	Počet zásobovaných obyvateľov	Druh rozboru	
		minimálny	úplný
>20 ≤ 100	> 100 ≤ 500	3	1

Surová voda sa považuje za vyhovujúcu na odber na účely úpravy na pitnú vodu, ak aspoň 95 % vzoriek zo súboru vzoriek vyhovuje medzným hodnotám ukazovateľov kvality vody, ktoré sú uvedené vo vyhláške č. 636/2004 z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch -prílohe č. 1 tabuľkách č. 2 a č. 3, alebo 90 % vzoriek zo súboru vzoriek vyhovuje odporúčaným hodnotám ukazovateľov kvality vody, ktoré sú uvedené v prílohe č.1 tabuľkách č. 2 a č. 3.

Surová voda sa považuje za vyhovujúcu na odber na účely úpravy na pitnú vodu, ak pre ostatné vzorky surovej vody okrem vzoriek podľa vyššie uvedeného odseku platí, že

- kvalita vody sa neodchyľuje od hodnôt ukazovateľov kvality vody o viac ako 50 % okrem teploty, pH, rozpusteného kyslíka a mikrobiologických ukazovateľov,
- nemôže dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí a
- hodnoty ukazovateľov kvality vody vo vzorkách následne odobratých v štatisticky vyhovujúcom

intervale sa neodchyľujú od hodnôt ukazovateľov kvality vody uvedených vo vyhláške č. 636/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo

verejných vodovodoch-prílohe č. 1 tabuľkách č. 2 a č. 3.

Pri výpočte percent sa nepoužívajú hodnoty ukazovateľov kvality vody vyššie, ako sú medzné hodnoty pre príslušnú kategóriu surovej vody, ak sú dôsledkom živeľnej pohromy alebo iných mimoriadnych poveternostných situácií.

Ak surovú vodu nemožno jednoznačne zaradiť do jednej z kategórií z dôvodu kolísania kvality vody v priebehu roka, určí sa priemerný index upraviteľnosti vybraných ukazovateľov kvality surovej vody a zaradenie do príslušnej kategórie podľa vyhlášky č. 636/2004 z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch -prílohy č. 2.

Požiadavky na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch

(1) Sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch (ďalej len prevádzková kontrola kvality vody) sa zabezpečuje v objektoch a zariadeniach verejného vodovodu v rozsahu primeranom k technickému riešeniu verejného vodovodu. Prevádzková kontrola kvality vody sa vykonáva pred úpravou, počas úpravy a po jej úprave na pitnú vodu, pri doprave, akumulácii a dodávke pitnej vody odberateľovi.

(2) Pri prevádzkovej kontrole kvality vody sa sleduje kvalita

- a) podzemnej vody, ktorá nevyžaduje úpravu,
- b) surovej vody,
- c) upravovanej vody a
- d) pitnej vody.

(3) Výsledky prevádzkovej kontroly kvality podzemnej vody, ktorá nevyžaduje úpravu, musia poskytnúť informácie o kvalite a vývoji kvality vody v podzemnom vodárenskom zdroji.

(4) Výsledky prevádzkovej kontroly kvality surovej vody musia poskytnúť údaje o ukazovateľoch kvality vody podľa požiadaviek na kvalitu pitnej vody, 2) o vývoji kvality vody vo vodárenskom zdroji a údaje potrebné na kategorizáciu kvality surovej vody.

(5) Výsledky prevádzkovej kontroly kvality upravovanej vody musia poskytnúť informácie potrebné na hodnotenie procesu úpravy vody z hľadiska zabezpečenia požadovanej kvality pitnej vody podľa osobitných predpisov.)

(6) Výsledky prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody musia poskytnúť informácie potrebné na hodnotenie kvality pitnej vody vo verejnom vodovode podľa osobitných predpisov.

Druhy rozborov a rozsah ukazovateľov kvality vody pri prevádzkovej kontrole kvality vody

(1) Pri prevádzkovej kontrole kvality vody sa vykonáva minimálny rozbor, úplný rozbor alebo technologický rozbor.

(2) **Minimálnym rozborom** sa overuje stálosť kvality vody vo vodárenskom zdroji a účinnosť úpravy vody. Minimálny rozbor je súborom ukazovateľov kvality vody, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3 tabuľke č.1.

(3) **Úplným rozborom** sa komplexne overuje kvalita vody. Úplný rozbor je súbor ukazovateľov kvality vody, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3 tabuľke č.1.

(4) **Technologickým rozborom** sa overujú hodnoty ukazovateľov kvality vody významných pri hodnotení funkcie jednotlivých technologických stupňov konkrétnej úpravne vody podľa kvality upravovanej vody a používanej technológie úpravy vody. Technologický rozbor je súbor ukazovateľov kvality vody, ktorých minimálny rozsah je uvedený v prílohe č. 3 tabuľke č. 2.

(5) Rozsah ukazovateľov kvality vody technologického rozboru sa upravuje jedenkrát ročne pri vypracovaní alebo pri aktualizácii Programu prevádzkovej kontroly kvality vody a vždy pri zistení náhlych zmien kvality vody alebo pri mimoriadnych situáciách.

(6) Rozsah ukazovateľov kvality vody jednotlivých druhov rozborov a počet odberov pri kontrole kvality pitnej vody možno zmeniť podľa konkrétnej kvality hydrogeologického pozadia vodárenského zdroja, potenciálnych rizík znečistenia vodárenského zdroja vo vodozbernom území a používanej technológie úpravy vody.

(7) Ukazovatele kvality vody vyskytujúce sa vo viacerých druhoch rozborov sa stanovujú len raz, ak sa vzorky vody na jednotlivé druhy rozborov odoberajú v tom istom čase a na tom istom mieste.

Zásady výberu miest prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

A.1. Pri výbere miest prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody vo verejnom vodovode prevádzkovateľ zohľadní technické usporiadanie verejného vodovodu, použité konštrukčné materiály, stav vodovodnej siete, výskyt porúch na objektoch a zariadeniach verejného vodovodu, dobu zdržania pitnej vody vo vodovodnom potrubí a počas akumulácie, miesta s maximálnou a s minimálnou spotrebou vody a umiestnenie miest odberu pitnej vody medzi dvoma alebo viacerými vlastníckymi verejného vodovodu.

A.2. Miesta prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sa definujú geograficky a technicky. Prvý odberateľ má byť až za prvým miestom prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody.

A.3. Miesta prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sú trvalé alebo meniteľné. V trvalých miestach prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sa kontrolujú zmeny kvality pitnej vody počas doby zdržania vody v objektoch a zariadeniach verejného vodovodu. Meniteľné miesta prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sa menia podľa potreby prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody a na účely zistenia príčin zmien kvality pitnej vody.

A.4. Prevádzková kontrola kvality pitnej vody na výstupe z úpravne vody sa robí v mieste za posledným technologickým stupňom vrátane dezinfekcie vody.

A.5. Vo verejnom vodovode, kde sa využívajú viaceré vodárenské zdroje s rôznou kvalitou vody, prevádzková kontrola kvality pitnej vody sa robí v miestach pred zmiešaním vody a po zmiešaní vody.

A.6. V objektoch a zariadeniach verejného vodovodu na akumuláciu pitnej vody sa prevádzková kontrola kvality pitnej vody robí bezprostredne na každom prítoku a odtoku so zohľadnením veľkosti a spôsobu prevádzky týchto objektov a zariadení verejného vodovodu.

A.7. V zariadení verejného vodovodu na opakované dávkovanie dezinfekčného prostriedku sa prevádzková kontrola kvality pitnej vody robí pred týmto zariadením a za týmto zariadením tak,

aby sa zabezpečil dostatočný čas pôsobenia dezinfekčného prostriedku.

8. Pokyny na riadenie prevádzky verejného vodovodu počas mimoriadnych udalostí, najmä pri prerušení dodávky elektrickej energie , pri náhlom zhoršení kvality vody, pri havárii niektorého z hlavných objektov, pri povodni, pri zemetrasení a pri epidémii.

Mimoriadna udalosť:

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa, ktorá ohrozuje život, zdravie alebo majetok.

Mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Opatrenia pri náhlom zhoršení kvality vody: vlastník resp. prevádzkovateľ povinný oboznámiť všetkých odberateľov s uvedeným stavom a zastaviť resp. obmedziť zásobovanie vodou. Obnovenie prevádzky verejného vodovodu je možné až po preukázaní zdavotnej bezchybnosti dodávanej pitnej vody.

Opatrenia pri havárii niektorého z hlavných objektov:

Havária je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

Najväčší vplyv na prevádzku verejného vodovodu môže byť:

- **havária na vodných zdrojoch** prienikom takých látok do zvodnených vrstiev, ktoré spôsobujú zhoršenie úžitkových vlastností podzemných vôd a vyvolávajú hygienické, technické, estetické a iné poruchy pri ich použití, pričom tento stav trvá tak dlho, kým sa zistené látky neodstránia z horninového prostredia, alebo sa nevytlúči ich vplyv na podzemné vody,

Spôsob likvidácie (asanácie) príčin havárie, pozostáva z dvoch na seba naväzujúcich činností: prieskumu znečistenia/ hydrogeologický prieskum/ a následne vlastné asanačné práce podľa doporučení hydrogeológa.

- **havária vo vodojeme** – porucha zariadenia na dávkovanie dezinfekčného prostriedku, pričom tento stav trvá tak dlho, kým sa neodstráni porucha dávkovacieho zariadenia.

Pri zistení havarijného stavu na verejnom vodovode je vlastník resp. prevádzkovateľ povinný oboznámiť všetkých odberateľov s uvedeným stavom a zastaviť resp. obmedziť zásobovanie vodou. Obnovenie prevádzky verejného vodovodu je možné až po preukázaní zdavotnej bezchybnosti dodávanej pitnej vody.

Pri epidémii:

Každý zdroj vody, ktorý slúži na verejné zásobovanie, musí byť hygienicky zabezpečený. Najprísnejšie je zabezpečovaná ochrana vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou.

Kontrola kvality vôd sa vykonáva v súlade s platnými predpismi. Kvalitu pitnej vody kontrolujú jej výrobcovia – prevádzkovatelia vodovodov (vodárenské spoločnosti). **Regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ) SR vykonávajú monitoring pitnej vody a štátny zdravotný dozor nad**

rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšími všeobecne záväznými predpismi. K poškodeniu zdravia požívaním alebo používaním pitnej vody môže dôjsť najmä vodou kontaminovanou patogénnymi a podmienene patogénnymi organizmami ako sú vírusy, baktérie, prvoky a črevné parazity. Z epidemiologického hľadiska sú najzávažnejšie mikroorganizmy spôsobujúce alimentárne nákazy.

Obsluha sa riadi pokynmi regionálneho úradu verejného zdravotníctva!

Opatrenie pre prípad požiaru:

Oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému Hasičskému a záchrannému zboru (HaZZ), každý požiar. Informovať o vzniknutom požiari vlastníka nehnuteľnosti, prevádzkovateľa nehnuteľnosti a ich štatutárnych zástupcov. Do príchodu HaZZ protipožiarna hliadka zasahuje v mieste požiaru v súlade s úlohami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom. Poskytnúť potrebné doklady, súčinnosť a pomoc pri zisťovaní príčiny požiaru.

9. Pokyny na zabezpečenie náhradného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou.

Náhradné zásobovanie obyvateľov obce v prípade akejkoľvek poruchy na vodovodnej sieti resp. prerušení dodávky do vodovodnej siete riešené dovozom vody v cisternách resp. dodávka pitnej vody zo zásobného potrubia verejného vodovodu HLF.

10. Zoznam subjektov a spôsob hlásenia mimoriadnych udalostí pri prevádzke verejného vodovodu:

Meno subjektu	Telefónne číslo v pracovnej dobe	Telefónne čísla mimopracovnej doby/havarijná služba
Obecný úrad – starosta obce	0907 814 524	0907 814 524
Odborný zástupca	0904576971	0904576971
Regionálny úrad verejného zdravotníctva	MUDr. Peter Reinhardt – oddelenie epidemiológie 045/5322621 MUDr. Viktor Kosmovský – riaditeľ: 045/5322627	0907597304
Obvodný úrad vo Zvolene, odbor krízového riadenia	045/5335484, 5330620	0903804579
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene	155	155
Inšpektorát práce Banská Bystrica	Hlavný inšpektor: 048/4141741 Oddelenie BOZP:048/4141741	
Obvodnému úradu životného prostredia vo Zvolene	045/5457847	0905685856
Slovenská inšpekcia životného prostredia v Banskej Bystrici	048/4719672, 73,74,70	0903550103
Stredoslovenská vodárenská a prevádzková spoločnosť a.s. Banská Bystrica	Dispečing, stála služba 045/5325190	Dispečing, stála služba 045/5325190

11. Pokyny na spôsob vedenia

11.1 Prevádzkového denníka

Denník sa vyplňuje perom alebo prepisovacou tužkou. Nesmie byť v ňom gumované. Chybné záznamy sa prečiarknú tak, aby záznam zostal čitateľný. Správny údaj sa napíše buď na ďalší riadok alebo nad chybný záznam. Kto opravu previedol, musí sa k nej podpísať. Záznamy robí obsluha. Do denníka sa zaznamenávajú všetky údaje o prevádzke – prevádzkový tlak v sieti, zostatkový chlór.

Povinnosťou pracovníka na vodovodnej sieti je zabezpečiť pravidelné vedenie prevádzkového denníka, jeho každodennú kontrolu ako i zaistenie vyplývajúcich opatrení.

11.2 Prevádzkových záznamov:

Pokyny pre záznamy o poruchách a haváriách:

Záznamy o poruchách a haváriách sa zapisujú do kníh. Zapisuje ich pracovník vodovodnej sieti. Zápis obsahuje: dobu zistenia, podstatu poruchy, komu a kedy bola hlásená porucha a nakoniec čas a meno toho, kto poruchu odstránil.

Ak sa vyskytuje viac porúch je potrebné posúdiť návaznosť jednotlivých porúch a postupne ich odstraňovať tak, aby bola čím skôr zaistená prevádzka vodovodnej sieti a aby sa vzniknuté škody nezvyšovali.

11.3 Knihy revízií, zmien a opráv:

Knihu revízií, zmien a opráv vvedie riadiaci pracovník údržby a prevádzky vodovodu. Do knihy sa zapisuje:

Pri revíziách:

Dátum, čas, identifikácia organizácie vykonávajúcej revíziu, identifikácia osôb vykonávajúcich revíziu, stručný popis priebehu revízie, zistenia z revízie, podpisy zúčastnených.

Pri zmenách:

Dátum, čas, popis zmeny vrátane popisu zmien technických dát, kto zmenu vykonal, dôvod výkonu zmeny, titul na vykonanie zmeny, podpisy.

Pri opravách:

Dátum, čas, dôvod vykonania opravy, popis vykonávanej opravy vrátane technických dát opravovaných celkov, zoznam osôb vykonávajúcich opravu, titul na vykonanie opravy, uviesť či pri výkone opravy nedošlo k zraneniu.

Zásady, pre vedenie knihy:

Knihy sa vyplňuje perom alebo prepisovacou tužkou. Nesmie byť v ňom gumované. Chybné záznamy sa prečiarknú tak, aby záznam zostal čitateľný. Správny údaj sa napíše buď na ďalší riadok alebo nad chybný záznam. Uvedie sa kto opravu previedol, musí sa k nej podpísať.

12. Spôsob ochrany objektov verejného vodovodu:

Jedná sa predovšetkým o ochranu vodojemu so zreteľom na akty terorizmu, vandalizmu a iných protizákonných činností.

13. Podrobnosti o systéme sledovania kvality pitnej vody zabezpečujúceho identifikáciu náhleho zhoršenia kvality vody, napríklad systém skorého varovania:

Sledovaním, kontrolou a revíziou zariadení vodovodu a ich prevádzky sa vytvoria predpoklady pre plynulý chod celého vodovodného systému, až po spotrebisko. Pravidelnou kontrolou, revíziou obsluha včas zistí nedostatky a rôzne poškodenia zariadení a môže predísť závadám a haváriám

v dodávke pitnej vody.

Záznamy sa môžu robiť do predpísaných tlačív, alebo sa vedie osobitný denník pre každý ucelený objekt na vodovodnej sieti. Do prevádzkového denníka sa zaznamenávajú všetky zistené údaje o opravách, o poruchách – o forme ich odstránenia, o čistení, o prevedení kontrol, revízií zariadení, teda všetky údaje, ktoré môžu ovplyvniť plynulosť prevádzky. Záznamy sú dôležitým dokladom v prípade dodatočného preverovania prevádzky a preto ich treba archivovať.

IV. Pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzkovaní verejného vodovodu:

1. Všeobecné požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

Zamestnávateľ je povinný podľa Zákonníka práce sústavne vytvárať podmienky pre bezpečnú a hygienickú prácu, predchádzať pracovným úrazom a ochoreniam z povolania. Všetky práce na prevádzke verejného vodovodu sa musia riadiť prevádzkovým poriadkom.

S obsahom prevádzkového poriadku musia byť pred nástupom do zamestnania pracovníci riadne oboznámení. Tiež musia byť oboznámení so všetkými nariadeniami týkajúcimi sa dodržiavania bezpečnostných a hygienických opatrení pri práci. Vedenie prevádzky musí pravidelne zabezpečovať inštruktáže všetkých pracovníkov o predpisoch, o ochrane zdravia a života pri práci. Zo znalostí týchto predpisov sú zamestnanci pravidelne preskúšaní. O vykonanej skúške vydá zamestnávateľ opis písomného potvrdenia zamestnancovi a originál uloží v osobných spisoch zamestnanca. Zamestnanec svojim podpisom potvrdí, že bol riadne poučený o bezpečnosti práce. Účasť zamestnancov na týchto školeniach je povinná. Náplň jednotlivých školení má zodpovedať podmienkam jednotlivých pracovísk.

V prevádzke môže byť zamestnaný len taký pracovník, ktorý má na túto prácu telesné a duševné predpoklady.

K žiadnej práci na prevádzke nesmie byť pripustený pracovník, ktorý trpí na kŕče, závrate, halucinácie, nedoslúchovosť a silnú krátkozrakosť.

Za odstránenie príčin úrazov a chorôb z povolania a za predchádzanie pred nimi sú podľa rozsahu a právomoci zastávaných funkcií zodpovední:

- starosta obce
- vedúci prevádzky
- odborný zástupca prevádzkovateľa

Títo pracovníci sú zodpovední hlavne za to, že:

1/ včas určia nutné technicko-organizačné opatrenia k vytvoreniu bezpečnostných a hygienických podmienok pri práci,

2/ Musia poznať a plniť všetky platné bezpečnostné a hygienické predpisy a nevydajú predpis odporujúci týmto predpisom,

3/ zaisťujú riadny dozor a kontrolu pri práci, sústavnou výchovou vytvoria bezpečnostné podmienky a nepripustia porušovanie platných bezpečnostných predpisov u svojich podriadených zamestnancov a proti rušiteľovi včas zakročia,

4/ v miestnosti obsluhy budú vyvesené adresy a telefónne čísla prvej pomoci, požiarnej ochrany a polície. Pracovníci budú oboznámení s umiestnením najbližšieho dýchacieho prístroja, jeho použitím, ako aj návodu na prvú pomoc pri bežných zraneniach. Zamestnanec, ktorý obdrží príkaz odporujúci bezpečnostným predpisom je povinný na túto skutočnosť upozorniť toho, kto mu taký príkaz vydal.

2. Opatrenia pre prípad havárie a požiaru:

Opatrenie pre prípad havárie:

Pre prípad havárie prevádzkovateľ resp. vlastník verejného vodovodu musí zabezpečiť:

- Vytvorenie pohotovostnej čaty pre operatívne odstránenie havárie.
- Skupina musí pozostávať najmenej z dvoch pracovníkov, jedného vedúceho. Musí byť vybavená potrebnou technikou, mechanizmi a dopravnými prostriedkami.
- U vedúceho prevádzky musí byť rozpis havarijnej služby.
- Na odstraňovaní havárie sa podieľajú len zaškolené osoby pre takúto činnosť.
- Činnosť sa vykonáva v súlade s havarijným plánom.
- Na činnosti sa zúčastňujú minimálne dve osoby.

Opatrenie pre prípad požiaru:

- Oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému Hasičskému a záchrannému zboru (HaZZ), každý požiar.
- Informovať o vzniknutom požiari vlastníka nehnuteľnosti, prevádzkovateľa nehnuteľnosti a ich štatutárnych zástupcov,
- Do príchodu HaZZ protipožiarna hliadka zasahuje v mieste požiaru v súlade s úlohami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom.
- Poskytnúť potrebné doklady, súčinnosť a pomoc pri zisťovaní príčiny požiaru.

Preventívne opatrenia:

- Zabezpečiť v objektoch a priestoroch vykonávanie preventívnych protipožiarnych prehliadok a odstraňovať zistené nedostatky.
- Zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.
- Určiť miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a označiť ich príslušnými pokynmi, zákazmi.
- Zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi v mimopracovnom čase.
- Zabezpečovať pravidelné školenie a overovanie vedomostí o ochrane pred požiarmi zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím vlastníka resp. prevádzkovateľa združujú v objektoch.
- Vypracovať, viesť a udržiavať v súlade so skutočným stavom dokumentáciu ochrany pred požiarmi.
- Umožniť orgánu vykonávajúcemu štátny požiarny dozor vstup do objektov na účely vykonania kontroly plnenia povinností na úseku ochrany pred požiarmi.
- Splniť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov uložené kontrolným orgánom.
- Zabezpečiť vykonávanie pravidelnej kontroly stavu požiarotechnických a technologických zariadení, hasičskej techniky a vecných prostriedkov ochrany pred požiarmi v predpísaných lehotách.
- Vykonávať kontrolu a zabezpečiť odborné preskúšanie elektrických spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov.
- Dodržiavať pri skladovaní, ukladaní a pri manipulácii s horľavými látkami požiadavky protipožiarnej bezpečnosti.
- Inštalovať vhodné druhy požiarotechnických zariadení. Rozmiestniť práškové hasiace prístroje.
- Označiť a udržiavať priechodné únikové cesty, zásahové cesty, prístupy k uzáverom energii, k zariadeniam na vyhlásenie požiarneho poplachu.
- Najmenej raz za rok vykonať cvičný požiarny poplach.

- Pre prípad vzniku požiaru musí byť vypracovaný požiarly poriadok v zmysle STN 73 0760 s umiestnením na viditeľnom a ľahko dostupnom mieste.

Okrem požiarlych predpisov musí obsahovať nasledovné údaje:

- meno, adresa, telefón zodpovedného pracovníka
- telefónne číslo hasičského a záchranného zboru
- telefónne číslo zdravotníckej záchrannej služby, policajného zboru
- plán rozmiestnenia hasiacich prístrojov, nástupné plochy pre zásah, únikové priestory

Je prísne zakázané:

- vypaľovanie porastov, vysušenej trávy
- zakladať oheň v priestoroch areálu
- používať hasičskú techniku a materiály bez certifikácie
- vykonávať činnosti bez príslušného oprávnenia
- fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným rizikom vzniku požiaru alebo výbuchu

3. Požiadavky na ochranu pred úrazmi, predovšetkým pred úrazom elektrickým prúdom:

3.1 Ochrana pred úrazmi:

Poučenie zamestnancov o reálnych možných nebezpečenstvách. Dodržiavanie bezpečnostných predpisov. Školenie pracovníkov z bezpečnostných predpisov.

Zákaz donášania alkoholu na pracovisko, zákaz fajčenia.

Každý zamestnanec musí byť pred začlenením dôkladne poučený a zacvičený o bezpečnostnom a hygienickom spôsobe práce a zo znalosti bezpečnostných a zdravotných predpisov. Na mieste výkonu prác musí byť zaistené vybavenie prvej pomoci. Musí byť určená osoba, ktorá zodpovedá za stav a dopĺňanie lekárničky. V lekárničke musí byť zoznam liečiv s návodom k použitiu. Musí byť vedená kniha pre záznamy ošetrenia. Pri každom úraze musí byť poskytnutá prvá pomoc. Do príchodu lekára, prípadne odvozu zraneného do nemocnice, je povinný poskytnúť pomoc zaškolený pracovník alebo najbližší spolupracovník.

Základné pravidlá o bezpečnosti:

1. Buď opatrný! Nepi liehoviny!
2. Neškrtaj zápalkami a nefajči v priestore vodojemu a v šachtách resp. objektoch verejného vodovodu!
3. Používaj bezpečnostný pás, keď zostupuješ do šachiet a maj ku pomoci jedného muža na povrchu.
4. Vetráaj dokonale priestor vodojemu resp. objektov verejného vodovodu než do nich vstúpiš.
5. Stráž sa drôtov pod elektrickým napätím, klzkej podlahy, otvorených šácht a pohybujúcich sa strojov!
6. Očisti a ošetri každú odreninu antiseptickými látkami a pred každým jedlom si umývaj ruky mydlom!
7. Je zakázané opravovať akékoľvek mechanizmy za prevádzky.
8. Počas opravy musia byť mechanizmy zaistené proti spusteniu.
9. Pri práci na zariadeniach sa treba riadiť príslušnými normami a predpismi
10. Manipulačné plochy nesmú byť znečistené
11. Manipulačné plochy sa nesmú používať na skladovanie.
12. Za tmy a šera musí byť pracoviskop dostatočne osvetlené.
13. Vo výškach nad 3 metre sa musí používať ochranný pás.

14. Jamy a šachty musia byť ohradené alebo zakryté.

15. Na otváranie poklopov sa môže používať len primerané náradie.

16. Pri nebezpečenstve poádu musia byť pracovníci istení ochranným pásom a lanom.

17. Pri práci nad hladinou musia byť pracovníci vybavení plávacou vestou.

3.2 Ochrana pred úrazmi elektrickým prúdom:

Zamestnanci nie sú oprávnení zasahovať do rozvodov elektrickej energie. Je zakázané otvárať rozvádzač a vykonávať v ňom zásahy. V prípade poruchy na elektroinštalácii je potrebné vypnúť od prúdu a napätia príslušný obvod a zavolať opravára s prílušným oprávnením a skúškami. V prípade požiaru na elektroinštalácii je mižné hasiť po vypnutí elektiny hasiacimi prostriedkami určenými pre zásah v takomto prostredí.

4. Požiadavky na ochranu pred nebezpečenstvom otravy nebezpečnými látkami:

Pri prevádzke a údržbe na objektoch verejného vodovodu môže dôjsť k používaniu látok s nebezpečenstvom otravy.

Pri činnosti, kedy sa používajú chemické látky (ďalej len CHL) a chemické prípravky (ďalej len CHP), je povinnosťou zabezpečiť, aby tieto látky neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov. Preto ešte pred ich použitím alebo aj počas používania musí každý zamestnávateľ:

1. zistiť, či CHL alebo CHP, ktorú chce používať alebo používa, nie je klasifikovaná ako nebezpečná chemická látka a nebezpečný chemický prípravok (ďalej len NCHL, NCHP), prípadne, či použitie tejto CHL nie je zakázané. Údaje a informácie čerpať:

- > z Karty bezpečnostných údajov – dodá dodávateľ NCHL a NCHP
- > z etikety a výstražných symbolov uvedených na obale CHL a CHP
- > zo zoznamu vybraných CHL a vybraných CHP, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané (vyhl. č. 67/2002 Z. z.)

Nebezpečné chemické látky a prípravky pre život a zdravie ľudí sú látky a prípravky:

Výbušné, oxidujúce, mimoriadne horľavé, veľmi horľavé, horľavé, veľmi jedovaté, jedovaté, škodlivé, žieravé, dráždivé, senzibilizujúce, karcinogénne, mutagénne a látky a prípravky poškodzujúce reprodukciu (zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach chemických prípravkoch).

2. ak sú používané chemické látky a prípravky klasifikované ako nebezpečné chemické látky a nebezpečné chemické prípravky podnikateľ musí posúdiť akékoľvek riziko vyplývajúce z ich používania, vypracovať posudok o riziku, v ktorom posudzuje riziko vyplývajúce z použitia NCHL a NCHP (§ 4 ods. 3 NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci)

3. zistiť, či pre používanú chemickú látku alebo zložku chemického prípravku, nie je stanovený najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL) vystavenia zamestnancov chemickým faktorom – dodržiavanie NPEL musí zamestnávateľ podložiť vykonaným meraním koncentrácie chemického faktora v pracovnom prostredí, príp. v biologickom materiáli zamestnanca (nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci).

4. s ohľadom na vlastnosti používaných CHL a CHP vykonať také technické a organizačné opatrenia, aby pri použití týchto látok bola zabezpečená ochrana zdravia zamestnancov:

1. **kolektívna ochrana** – hermetizácia zariadenia, vetranie, odsávanie CHL apod.

2. **individuálna ochrana** – vhodné OOPP,

a aby sa **minimalizovala možnosť vzniku nežiadúcej udalosti** (napr. výbuch, požiar,

emisia, vznik ešte nebezpečnejších látok apod.)

5. na pracoviskách, kde zamestnanci prichádzajú do styku s NCHL a NCHP zamestnávať len **osoby zdravotne spôsobilé, ktoré dosiahli 18 rokov veku – zabezpečiť pravidelné overovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov**
6. osoby pracujúce na pracoviskách s NCHL a NCHP musia mať **odbornú spôsobilosť**
7. viesť **záznamy o druhu a množstve** používaných CHL a CHP
8. viesť **záznamy o výsledkoch merania chemických faktorov** u zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce a uchovávať ich 20 rokov od skončenia prác
9. vypracovať **prevádzkový poriadok**, ktorý obsahuje:
 1. **posudok o riziku**
 2. **údaje o umiestnení zariadenia alebo pracoviska**, na ktorom sa vyskytujú nebezpečné chemické látky
 3. **bezpečné pracovné a technologické postupy a pracovné prostriedky** pre jednotlivé pracovné činnosti
 4. **ochranné a preventívne opatrenia** na vylúčenie alebo zníženie rizika pre jednotlivé činnosti
 5. **havarijný plán**
 6. **pokyny a vybavenie pre prvú pomoc**
 7. **spôsob skladovania NCHL**
 8. **spôsob informovania a oboznamovania zamestnancov a frekvencia školení zamestnancov** o NCHL, rizikách vyplývajúcich z ich používania a o preventívnych a ochranných opatreniach
10. **určiť bezpečné pracovné postupy pre všetky činnosti**, pri ktorých sa používajú NCHL a NCHP
11. **zabezpečiť NCHL a NCHP** proti ich zneužitiu alebo odcudzeniu
12. **oboznamovať pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne** zamestnancov s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s bezpečnými pracovnými postupmi, so zásadami bezpečnej práce a s vyskytujúcimi sa a s predvídateľnými nebezpečenstvami na pracovisku
13. **poskytovať informácie zamestnancom a zástupcom zamestnancov** o posudzovaní rizík vyplývajúce s používania CHL a CHP a **umožniť prístup zamestnancov k akýmkoľvek záznamom o bezpečnostných údajoch a k záznamom vedených zamestnávateľom** (výsledky merania chemických faktorov, záznamy o druhu a množstve používaných CHL)
14. **zreteľne označiť pracoviská, zariadenia a obaly s CHL**, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, **výstražným označením, symbolmi a signálmi.**

Ochrana pred nebezpečenstvom udusením plynmi: vodojem na verejnom vodovode obce – práca na dopĺňaní dezinfekčného prostriedku do zásobníka automatického chlorátora na dávkovanie chlórnanu sodného.

Chlórnan sodný (NaOCl) je vodný roztok chlórnanu sodného a chloridu sodného s obsahom uhličitanu sodného, hydroxidu sodného a chlorečnanu sodného. Vyrába sa absorpciou chlóru v zriedenom roztoku hydroxidu sodného.

VLASTNOSTI

Chlórnan sodný je žltozelená, číra alebo slabo zakalená kvapalina. Samovoľne sa rozkladá, čím sa znižuje obsah aktívneho chlóru. Rozklad urýchľuje teplo, svetlo a katalytický účinok kovov (nikel, meď, železo, atď.). Má leptavý účinok na pokožku.

POKYNY A VYBAVENIE PRE PRVÚ POMOC:

Nie je výbušný ani horľavý, ale pri rozklade sa uvoľňuje kyslík, ktorý podporuje horenie. Chlórnan sodný má dráždivé účinky na pokožku a sliznicu. Pri práci s ním treba používať ochranné pomôcky, štít, gumové rukavice, gumovú zásteru a pod. V styku s kyslými látkami, ako aj pôsobením vzdušného CO₂ sa uvoľňuje nestabilná kyselina chlórna, ktorá sa rozkladá na chlór a kyslík. Uvoľnený chlór silne dráždi pokožku a sliznicu. V prípadoch úrazu treba okamžite navštíviť lekára.

PRVÁ POMOC:

- **Pri nadýchaní:** Preniesť postihnutého na čerstvý vzduch.
- **Pri požití:** Vyplachovať ústa pitnou vodou.
- **Pri zasiahnutí očí:** rýchle umývať prúdom čistej vody.
- **Pri zasiahnutí odevu:** odstrániť zasiahnutý odev, pokožku umývať prúdom čistej vody a mydlom.
- **V prípade požitia a zasiahnutia očí okamžite vyhľadať lekársku pomoc.**

5. Zoznam osobných ochranných pracovných pomôcok:

Podľa [Zákona NR SR č. 330/1996 Z. z.](#) o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov je zamestnávateľ povinný vykonať opatrenia potrebné na zaistenie bezpečnosti a zdravia pri práci so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce.

Ďalej je zamestnávateľ povinný poskytovať zamestnancom bezplatne potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky na základe vypracovaného zoznamu pre poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov v prípade, ak nie je možné technickými prostriedkami odstrániť ohrozenia, vyžadovať a kontrolovať účelné používanie týchto prostriedkov a zabezpečiť ich udržiavanie vo funkčnom stave.

- pracovný odev
- gumenná záster
- gumenné rukavice
- gumenné čižmy
- čiapky, rúšky

6. Zoznam právnych predpisov týkajúcich sa problematiky zdravia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

- zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 416/2005 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou k vibráciám,
- Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci,

→ Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami,
Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazy 37

- Nariadenie vlády č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
- Vyhláška č. 448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrh na zaradenie prác do kategórií
- Vyhláška č. 541/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci
- Vyhláška č. 542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci a senzorickou záťažou pri práci
- Vyhláška č. 544/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom
- Vyhláška č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, i požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

7. Adresa telefónne čísla rýchlej zdravotníckej pomoci, Hasičského a záchranného zboru a Policajného zboru.

Prvá lekárska pomoc.....112
Požiarny útvar.....112
Polícia.....112

V. Výkresová dokumentácia verejného vodovodu Príloha B

VI. Základné údaje o objektoch a zariadeniach verejného vodovodu

1. Názov objektu alebo zariadenia verejného vodovodu: Verejný vodovod Slatinské Lazy

2. Investor verejného vodovodu: Obec Stožok: IČO: 00 320 269

3. Prevádzkovateľ verejného vodovodu: Koordinačné združenie miest a obcí Podpoľanie,
Záhradná 11/13, Detva : IČO 35 675 926

4. Projektant : -

5. Dodávateľ stavebnej časti:

6. Dodávateľ technologickej časti: neobsahuje

7. dátum uvedenia do skúšobnej prevádzky:

8. dátum uvedenia do trvalej prevádzky: 1990

9. Podmienky určené v rozhodnutiach orgánov verejnej správy na prevádzkovanie verejného vodovodu:

Rozhodnutie Okresného národného výboru vo Zvolene, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo OPLVH-vod. 312/403/87 zo dňa 14.03.1987:

Povolenie na nakladanie s vodami – odber podzemnej vody z prameňa Lohyňa v množstve:

15. 3,5 l/s

302,4 m³/deň

110 376 m³/rok

10. Technický opis objektu alebo zariadenia verejného vodovodu s uvedením kapacity:

- **Prameň Lohyňa: puklinový prameň** – zachytenie vzdúvacím múrom pričom medzi ním a rastlou skalou je vyplnený andezitovou drvou a štrkopieskom. Odvedenie vody je 3 perforovanými rúrami v záchytnom priestore. Výtlak vody je cez rúru DN 150. Šachta s mramorovým filtrom je z vodostavebného železobetónu, strojná konštrukcia zo stropných dosák PZD 1-300 a PZD 10 – 90 . Šachta sa skladá z piatich oddelených komôr, dvoch suchých vstupných komôr, z prítokovej a odbernej komory a filtračnej komory.
- **odpadné potrubie z prameňa** – potrubie kameninové DN 200 v dĺžke 50 m
- **prívodné potrubie** – vetva „A“ - tlakové potrubie PVC 100 (110/8,5 mm) v dĺžke 1827 m
- **prerušovacia komora** pre zníženie tlaku v potrubí – je to betónová šachta s pôdorysnými rozmermi 1800 x 1500 mm. Stropná doska je zo železobetónu. Potrubie v komore je zaústené pod hladinu vody. Odborné potrubie je v dne šachty. Pre prípad, že by sa hladina vody zvýšila, prelivovým potrubím PVC DN 110 mm je odvedená na rastlý terén. Na konci vyústenia je osadená žabia klapka.
- **zásobné potrubie** z prúr PVC DN 110 mm v dĺžke 1048 m
- **podzemný vodojem 2 x 150 m³** – prefabrikovaný, odpad v vodojemu – potrubie kameninové dĺžky 15,0 m, vyústené voľne na terén
- **rozvodné potrubie:**
 - vetva „C“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1901 m
 - vetva „C1“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 120 m
 - vetva „D“ z rúr PVC DN 110 mm – celkovej dĺžky 1344 m
 - **čerpacia stanica** – hydrofórová typu AT 12,5/G s čerpadlom a tlakovou nádržou obsahu 400 l. Tohto času sa nepoužíva, ale je funkčná a slúži ako rezerva v prípade nepriaznivých tlakových pomerov na vetve zásobujúcej osadu Bahýľovci.
- **vodovodné prípojky** – počet 119

11. Podrobný opis tlakových pásiem

Tlakové pásma v sieti: 2 tlakové pásma v sieti.

I. tlakové pásmo s maximálnou hladinou v prerušovacej komore na kóte m n.m.

II. tlakové pásmo s maximálnou hladinou vo vodojeme na kóte m n.m.

12. Opis funkcie jednotlivých objektov alebo zariadení verejného vodovodu:

Popis jednotlivých objektov a ich funkcia je uvedené v predchádzajúcom bode 10.

13. Opis protikoróznej ochrany objektov a zariadení:

Kovové konštrukcie sú chránené proti korózii ochrannými nátermi, ktoré sú obnovované.

VII. Pokyny na prevádzku a údržbu objektu alebo zariadenia verejného vodovodu

1. Zoznam a počet funkčných miest vyplývajúcich z rozsahu, kapacity a technickej vybavenosti objektu alebo zariadenia

Prerušovacia komora: pre zníženie tlaku v potrubí – je to betónová šachta s pôdorysnými rozmermi 1800 x 1500 mm. Stropná doska je zo železobetónu. Potrubie v komore je zaústené pod hladinu vody. Odborné potrubie je v dne šachty. Pre prípad, že by sa hladina vody zvýšila, prelivovým potrubím PVC DN 110 mm je odvedená na rastlý terén. Na konci vyústenia je osadená žabia klapka.

Povinnosťou obsluhy je:

- 1 x ročne čistenie akumuláčnej nádrži

Podzemný vodojem 2 x 150 m³ :

- chlórovanie vody
- meranie prietoku vody na rozvodnom potrubí pre odber do spotrebiska
- bezpečnostný prepad zabezpečujúci bez limitov preplneniu vodojemu
- vypúšťacie potrubie opatrené uzáverom pri vypúšťaní vody z dôvodu zásahu v komore vodojemu a uzatvorení prítoku do komôr vodojemu

Prevádzka, čistenie a údržba vodojemu:

Samotná prevádzka pozostáva z kontroly a sledovania prietokov pomocou vodomera umiestneného na prívodnom a na zásobovacom potrubí, sledovanie stavu hladiny v nádrži a z manipulácie s uzávermi.

Čistenie a údržba :

1. Je potrebné robiť 1 x týždenne kontrolu objektu po stavebnej stránke. V priebehu prevádzkovania sa musí viesť “Kniha prevádzky”, do ktorej sa denne zapisujú odčítané stavy na vodomeroch a tiež stavy hladiny (neplatí v prípade prenosu údajov do dispečingu). Ďalej sa do nej zapisujú všetky zmeny, ktoré nastali v prevádzke (poruchy) a dátumy údržby vodojemu s označením druhu.
2. Samotné čistenie pozostáva z pravidelného vypustenia, odkalenia a odstránenia slizného povlaku zo stien a dna nádrže. Čistenie sa robí 2 x za rok. Po vyčistení sa nádrž vydezinfikuje, opláchnie chlórovou vodou a môže sa uviesť do prevádzky. Čistenie je potrebné plánovať v mimovegetačnom období a v dňoch najmenších odberov.
3. Plánovaná údržba vodojemu sa vykonáva najmenej 2 x do roka, vždy pred a po zimnom období a po živelných pohromách.
4. Objekt vodojemu, terénne úpravy, oplotenie a odpadné potrubie sa pravidelne pozorujú, zisťujú sa závady a tieto sa odstraňujú.
5. Nátery potrubí, armatúr a ostatných kovových častí sa obnovujú 1 x za 2 roky.
6. Armatúry sa musia pretočiť 2 x do roka. Vretená a iné točivé časti sa pri tejto príležitosti dôkladne premažú. Poškodené, netesné armatúry a spoje sa opravujú alebo vymenia.

7. Poškodené rebríky a stupačky sa opravia a vymenia ihneď. Montážne vložky sa kontrolujú 2 x do roka.
8. Vodomery kontrolovať 1 x za 14 dní. 1 x za polroka urobiť drobnú údržbu (očistenie sklíčka, sítka a dotiahnutie skrutiek). Výmena vodomera sa musí urobiť podľa ciachovných predpisov.
9. Poškodené a popraskané omietky, strecha, podlahy, obklady sa opravia čo najskôr, aby

nevznikli rozsiahle škody.

10. Vonkajšie priestory sa musia upravovať hlavne na jar a po veľkých dažďoch, vyhrabaním a odstránením zhrabkov, udržiavaním a obnovovaním kvalitného porastu a jeho kosením a čo najrýchleším odstránením.
11. Oplotenie včítane vrát a bránky dvakrát do roka prekontrolovať a zistené poškodenie ihneď odstrániť. Ochranné nátery obnoviť 1 x 2 roky.
12. Príjazdovú komunikáciu podľa potreby čistiť od blata a nánosov a v zimnom období odpratávať sneh tak, aby bol vždy prístup do armatúrovej komory. Po zimnom období a veľkých dažďoch previesť kontrolu prehliadkou a ihneď upraviť porušené časti vozovky.

Povinnosťou obsluhy je:

- kontrolovať stav dezinfekčného činidla v nádrži, dolievať dezinfekčné činidlo
- sledovať kontrolnú letku na zariadení dávkovacieho čerpadla
- kontrolovať dávkovacu hadičku, či nieje poškodená, v prípade poškodenia ju vymeniť
- čistenie a údržba podľa popisu
- Armatúry, ktoré nie sú zakopané v zemi, treba natierať každé 2 roky. Poškodené armatúry sa musia opraviť, prípadne vymeniť.

Rozvodné potrubie.

Kontrola neporušenosti potrubia a tlaku vo vodovodnom potrubí v zemi sa robí 1 x za rok . Pri potrubiach, ktoré majú veľkú poruchovosť, treba kontrolovať tlak v potrubí a ich neporušenosť až 4 x za rok. Zistené závady a netesnosti potrubia musia byť ihneď odstránené. Izolácie potrubia, ktoré nie sú zakryté zeminou (pri zavesení potrubia na moste) musí byť udržiavaná, neporušená, aby chránila potrubie proti poveternostným vplyvom a koróziu. Dvakrát za rok sa kontroluje povrch terénu (pred zimným obdobím a po ňom) a vždy po výdatnejších dažďoch a iných živelných pohromách. Ochranné nátery nezakrytých potrubí treba obnoviť raz za 2 roky. Vnútro vodovodných potrubí sa čistí podľa množstva usadenín tak, aby neprichádzalo k zmenšovaniu prietochného profilu potrubia a tým k zníženiu tlaku pod potrebnú hodnotu stanovenú STN 73 6620.

Vodovodné prípojky

Obsluha a údržba potrubia a uzatváracích ventilov vodovodných prípojok sa robí ako u uzáverov. Podľa množstva vody, ktoré je odoberané odberateľom, sa mesačne až štvrťročne kontroluje funkcia vodomero (podľa možnosti sa spája s odčítaním úniku vody v nočných hodinách). Vodomery sa vymieňajú podľa potreby, najmenej však v intervaloch daných metrologickými predpismi. Potrubie vodovodných prípojok sa môže poškodiť koróziou, vodnými rázmi, mrazom. Pri oprave treba nad vodovodnou prípojkou vykopať ryhu a odkrytú, porušenú časť prípojky opraviť alebo vymeniť.

Uzávery

Kontrola tesnenia vretien uzáverov pretočením sa musí robiť 1 x za 2 roky, na výtlačných a prívodných potrubiach 1 x za rok, pokiaľ kvalita vody alebo uzáverov si nevyžiada častejšie pretočenie. Závady, ktoré boli zistené pri pretočení vretien, musia byť ihneď odstránené. Poškodené poklopy treba ihneď vymeniť. Pred zimným obdobím sa musí priestor pokloпов vyčistiť, dosadacie

plochy poklopov a ich povrchy treba pretrieť tukom.

Hydranty ako kalozvody

Kontrola činnosti kalozvodov sa robí podľa potreby prevádzky, najmenej však 1 x za rok. Závady na kalozvodoch a koncových žabích klapkách sa musia ihneď odstrániť.

Ostatné armatúry

Ostatné armatúry sa udržujú podľa pokynov výrobcu. Množstvo vody pretekajúcej do zásobného potrubia, funkcia vodomero a prietokomerov, ktoré toto množstvo merajú, sa kontrolujú 1 x denne, v tú istú hodinu. Okrem uvedeného sa musí previesť drobná údržba vodomero 1 x polročne. Pri tejto údržbe sa musia očistiť sklička vodomero, ukazovatele stavu, musí sa očistiť sieťka a dotiahnuť skrutky prírub. Vodomery sa vymieňajú podľa potreby, najmenej však v intervaloch daných metrologickým predpisom.

Podchody pod vodnými tokmi

Stav podchodov pod vodnými tokmi sa kontroluje 1 x štvrťročne a vždy po veľkej vode. Zistené závady v opevnení brehov a v nedostatočnom krytí potrubia v stave kotevných blokov, uloženia potrubia sa musia odstrániť. Odkanalizovanie a odvzdušnenie podchodov sa robí ako u kalníkov a vzdušníkov (hydrantami). Ak je to možné, skontroluje sa tesnosť potrubia pomocou kontrolného vodomero.

Elektročasť :

Základnou požiadavkou pre uvedenie do prevádzky elektrotechnického zariadenia vo všetkých objektoch je v prvom rade jeho bezporuchový stav (nezávadné prístroje) a ďalej prítomnosť elektrickej energie.

2. Pokyny na uvedenie zariadenia do prevádzky.

Všetky objekty verejného vodovodu sú v prevádzke, preto popis v tejto stati bude platiť v budúcnosti pri opravách na zariadeniach jednotlivých objektov.

Uvedenie do prevádzky :

Prevádzkový poriadok predpokladá, že všetky podmienky stanovené zákonom pre prevádzku investície sú splnené, čo dáva predpoklad k dobrej prevádzke investície. Jedná sa najmä o :

Bezporuchový priebeh komplexných skúšok prípravy potrubia, objektov a zariadenia pre uvedenie do prevádzky. Ide hlavne o prepláchnutie a dezinfekciu potrubia, nádrží vodojemu, prípadne o odstránenie zbytkov po montáži, stavbe a oprave. Vedenie prevádzky vodovodu preveruje celistvosť, komplexnosť a prevádzkyschopnosť všetkých zariadení vo vodojeme. Prepláchnutie a odvzdušnenie sa musí urobiť postupne prostredníctvom hydrantov slúžiacich ako vzdušníky. Akumulačné nádrže vodojemu musia mať ukončené komplexné skúšky potrubí a armatúr v manipulačnej komore. Akumulačné nádrže musia byť prepláchnuté a vydezinfikované chlórovou vodou.

Obsluha:

Obsluhu môže vykonávať iba kvalifikovaný pracovník oboznámený s prevádzkovým poriadkom, bezpečnostnými a hygienickými predpismi, s prevádzkou vodovodu.

Obsluha vodovodu musí mať zdravotný preukaz. Za epidemiologicky závažné činnosti v zmysle § 15 ods.2 písm a) zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

na vykonávanie ktorých je potrebná okrem zdravotnej spôsobilosti aj odborná spôsobilosť je potrebné považovať nasledovné činnosti v rámci vykonávania jednotlivých prác:

1. Práce v úpravniach vôd

→ vykonávané v procese úpravy vody, pri ktorých dochádza k pravidelnému kontaktu s pitnou vodou

→ spojených s odberom vzoriek vody

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazvy

43

2. Práce pri obsluhu vodovodných zariadení:

→ vykonávané v objektoch vodárenských zariadení, pri ktorých dochádza k pravidelnému kontaktu s pitnou vodou

→ vykonávané pri laboratórnych rozboroch vôd spojených s odberom vzoriek vody

→ vodičov cisternových vozidiel pre rozvoz pitnej vody

→ pri zabezpečovaní komplexnej obsluhy jednoduchých vodovodov

Podmienky na výkon epidemiologicky závažných činností

Epidemiologicky závažná činnosť je pracovná činnosť, ktorou možno pri zanedbaní postupov správnej praxe a pri nedodržaní zásad osobnej hygieny spôsobiť vznik alebo šírenie prenosného ochorenia.

Medzi epidemiologicky závažné činnosti patrí aj činnosť

– v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení,

Epidemiologicky závažné činnosti môžu vykonávať len osoby odborne a zdravotne spôsobilé.

Zdravotná spôsobilosť osôb sa preukazuje zdravotným preukazom, ktorý na základe vstupnej lekárskej prehliadky vydá ošetrojúci lekár.

Vstupná lekárska prehliadka sa vykonáva:

– pri vstupe do zamestnania s charakterom práce epidemiologicky závažnej činnosti

– pri príprave na povolanie v epidemiologicky závažných činnostiach

Ošetrojúci lekár na základe lekárskej prehliadky vydá zdravotný preukaz. Zdravotný preukaz sa vydá na dobu „bez obmedzenia“, alebo ak ide len o krátkodobú epidemiologicky závažnú činnosť sezónneho charakteru na dobu určitú, maximálne na 2 mesiace. Do zdravotného preukazu ošetrojúci lekár zaznačí čas platnosti a na výkon akej epidemiologicky závažnej činnosti sa zdravotná spôsobilosť vzťahuje.

V prípade zistenia dočasných prekážok brániacich výkonu tejto činnosti, vykoná záznam do zdravotného preukazu „dočasne nie je spôsobilý k výkonu práce“. Poučí zamestnanca o potrebe nahlásiť zmenu pracovnej spôsobilosti svojmu zamestnávateľmi, resp. poučí fyzickú osobu oprávnenú na podnikanie, že nemôže túto činnosť vykonávať. Dočasná pracovná nespôsobilosť sa posudzuje ako dôležitá osobná prekážka v práci v zmysle Zákonníka práce. Až dôvody dočasnej nespôsobilosti pominú, lekár túto skutočnosť zaznamená do zdravotného preukazu záznamom „spôsobilý k výkonu práce“ od dňa ... a podpis lekára.

Odborná spôsobilosť sa preukazuje podľa charakteru epidemiologicky závažnej činnosti:

– dokladom o získaní vzdelania

– osvedčením o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností, ktoré vydáva regionálny hygienik.

4. Opis možných prevádzkových stavova návod na obsluhu:

Stav – bežná prevádzka:

Z prameňov je surová voda privádzaná cez prerušovaciu komoru do vodojemu a odtiaľ je voda upravená dezinfekciou gravitačne privádzaná do spotrebiska.

Stav – oprava vodojemu:

Prítok do komory vodojemu je uzatvorený. Cez vypúšťacie potrubie otvorením uzáveru je možné vypustenie vodojemu a jeho údržba.

Stav – havária na vodnom zdroji:

Prienikom takých látok do zvodnených vrstiev, ktoré spôsobujú zhoršenie úžitkových vlastností podzemných vôd a vyvolávajú hygienické, technické, estetické a iné poruchy pri ich použití, pričom tento stav trvá tak dlho, kým sa zistené látky neodstránia z horninového prostredia, alebo sa nevytlúčia ich vplyv na podzemné vody,

Spôsob likvidácie (asanácie) príčin havárie, pozostáva z dvoch na seba nadväzujúcich činností: prieskumu znečistenia/ hydrogeologický prieskum/ a následne vlastné asanačné práce podľa doporučení hydrogeológa.

Stav - havária vo vodojeme – porucha zariadenia na dávkovanie dezinfekčného prostriedku, pričom tento stav trvá tak dlho, kým sa neodstráni porucha dávkovacieho zariadenia.

5. Pokyny na zastavenie prevádzky objektu alebo zariadenia:

Zastavenie prevádzky môže nastať u celého verejného vodovodu alebo niektorých jeho objektov (čistenie, opravy, revízia) alebo mimoriadne - zo zvláštnych dôvodov. Objekty, stroje a zariadenia, ktoré slúžia ako rezerva a sú mimo prevádzky sa nepovažujú za zastavenie prevádzky. Rovnako za zastavenie prevádzky sa nepovažujú bežné automatické zastavenie behu strojov a plavákovkej regulácie prítoku vody do vodojemu.

Za zastavenie prevádzky sa považuje prípad, keď treba obmedziť odber vody a s ním znížiť dodávky vody do spotrebiska s obmedzením odberu vody u spotrebiteľov pripojených na vodovod.

V prípade, keď sa jedná o plánované zastavenie prevádzky, musí si vedenie prevádzky vodovodu predom zabezpečiť povolenie u nadriadeného vodohospodárskeho orgánu a musí zjednať s veľkoodberateľom zmenené podmienky v dodávke vody a dobu jej trvania. Plánované odstavenie z prevádzky sa termínovo určuje na obdobie najmenšieho odberu vody podľa miestnych podmienok.

Haváriu a s ňou spojené zníženie alebo odstavenie dodávky vody do spotrebiska musí vedenie prevádzky bezpodmienečne oznámiť nadriadenému vodohospodárskemu orgánu hygienickej služby a miestnemu úradu v zásobovanej oblasti, kde dochádza k výluke alebo obmedzeniu dodávky vody. Poprípade sa môže zastavenie alebo obmedzenie dodávky vody oznámiť aj iným orgánom ako je PO apod. podľa zvláštnych požiadaviek a predpisov nimi vydaných.

Zastavenie prevádzky vodovodu môže byť nariadené z nasledovných dôvodov :

- enormé zhoršenie kvality vody
- havária na hlavných technologických zariadeniach
- havária na prírodných potrubiach, prasknutie potrubia a dôležitých uzáverov
- havária objektov vodojemov

Okrem týchto dôvodov môže byť prevádzka zastavená iba na príkaz vedenia vodovodného zariadenia.

Zvláštna prevádzka môže nastať :

- v zimnom období pri silných mrazoch a pri veľkom množstve snehu

- v čase intenzívnych a dlhotrvajúcich dažďov
- v čase dlho trvajúceho sucha
- pri prerušení dodávky elektrickej energie
- pri poruchách niektorého zariadenia vodovodu
- pri veľkom čistení, alebo opravách zariadení vodovodu
- pri zväčšenom odbere vody za požiaru
- pri epidémii
- pri náhlom zhoršení kvality vody

Pri náhlom zhoršení kvality vody v prípade potreby sa uzatvoria uzávery na odbere vo vodomerných šachtách a uzavrie sa uzáver na odbere z vodojemov. Prevádzkový personál hlási zhoršenie kvality vody starostovi obce, ktorý zabezpečí potrebné opatrenia:

- pomocou kontrolných rozborov sa zistí príčina zhoršenia kvality vody
- urobia sa opatrenia na odstránenie príčin zhoršenia kvality vody

V dobe epidémií treba robiť bakteriologické rozborov vody každý deň, podľa pokynov okresného hygienika až do skončenia epidémie. V tomto období nesmie byť do objektov vodojemov povolený vstup osobám, ktoré nie sú pre prevádzku bezpodmienečne nutné.

Zastavenie prevádzky vodného zdroja:

Prevádzku je možné zastaviť len v zbernej šachte tak, že sa uzatvorí vodárenský uzáver DN 90 mm a odkalovacím potrubím na vypustenie akumuláčnej nádrže sa voda vypúšťa voľne na terén a nepustí sa do vodojemu.

Zastavenie prevádzky vodojemu:

Prítok do komory vodojemu je uzatvorený. Cez vypúšťacie potrubie otvorením uzáveru je možné vypustenie vodojemu a jeho údržba.

Uzatvorenie prívodu do vodojemu : Uzavre prívod do vodojemu a keď sa potrubie po prerušovacom komoru naplní a naplní sa aj akumuláčny objem prerušovacej komory, tak voda odteká prelivovým potrubím zbernej šachty voľne na terén.

6. Pokyny na prevádzkovú údržbu a odstraňovanie porúch na objekte alebo zariadení verejného vodovodu.

Podľa Časového plánu plánovanej údržby, ktorý tvorí prílohu tohto prevádzkového poriadku.

7. Počet a rozsah prevádzkových kontrol kvality vody, zoznam určených miest na odber vzoriek vody z objektu alebo zariadenia.

Program prevádzkovej kontroly je popísaný – vid' strana 6 prevádzkového poriadku.

8. Pokyny na riadenie prevádzky objektu alebo zariadenia verejného vodovodu počas mimoriadnych udalostí, najmä pri prerušení dodávky elektrickej energie, pri náhlom zhoršení kvality vody, pri havárii objektu alebo zariadenia, pri povodni, pri zemetrasení a pri epidémii.

Pri náhlom zhoršení kvality vody:

- v prípade potreby sa uzatvoria uzávery na odbere vo vodomerných šachtách
- uzavrie sa uzáver na odbere z vodojemov
- prevádzkový personál hlási zhoršenie kvality vody starostovi obce, ktorý vykoná potrebné opatrenia:
 - pomocou kontrolných rozborov sa zistí príčina zhoršenia kvality vody
 - urobia sa opatrenia na odstránenie príčin zhoršenia kvality vody

V dobe epidémií:

- robiť bakteriologické rozbory vody každý deň, podľa pokynov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva až do skončenia epidémie.
- nesmie byť do objektov vodojemov povolený vstup osobám, ktoré nie sú pre prevádzku bezpodmienečne nutné.
- pri zhoršení kvality vody alebo pri epidémií pre ňu platí samostatný prevádzkový poriadok
- zastavenie prevádzky jednotlivých objektov verejného vodovodu podľa pokynov prevádzkového poriadku

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazvy

46

9. Zoznam subjektov a spôsob hlásenia mimoriadnych udalostí pri prevádzke objektu alebo zariadenia verejného vodovodu.

Meno subjektu	Telefónne číslo v pracovnej dobe	Telefónne čísla mimopracovnej doby/havarijná služba
Obecný úrad – starosta obce	0907 814 524	0907 814 524
Odborný zástupca	0904576971	0904576971
Regionálny úrad verejného zdravotníctva	MUDr. Peter Reinhardt – oddelenie epidemiológie 045/5322621 MUDr. Viktor Kosmovský – riaditeľ: 045/5322627	0907597304
Obvodný úrad vo Zvolene, odbor krízového riadenia	045/5335484, 5330620	0903804579
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene	155	155
Inšpektorát práce Banská Bystrica	Hlavný inšpektor: 048/4141741 Oddelenie BOZP:048/4141741	
Obvodnému úradu životného prostredia vo Zvolene	045/5457847	0905685856
Slovenská inšpekcia životného prostredia v Banskej Bystrici	048/4719672, 73,74,70	0903550103
Stredoslovenská vodárenská a prevádzková spoločnosť, a.s. Banská Bystrica	Dispečing, stála služba 045/5325190	Dispečing, stála služba 045/5325190

10. Pokyny na spôsob vedenia:

10.1 Prevádzkového denníka

Denník sa vyplňuje perom alebo prepisovacou tužkou. Nesmie byť v ňom gumované. Chybné záznamy sa prečiarknú tak, aby záznam zostal čitateľný. Správny údaj sa napíše buď na ďalší riadok alebo nad chybný záznam. Kto opravu previedol, musí sa k nej podpísať. Záznamy robí obsluha. Do denníka sa zaznamenávajú všetky údaje o prevádzke – prevádzkový tlak v sieti, zostatkový chlór.

Povinnosťou pracovníka na vodovodnej sieti je zabezpečiť pravidelné vedenie prevádzkového

denníka, jeho každodennú kontrolu ako i zaistenie vyplývajúcich opatrení.

10.2 Prevádzkových záznamov:

Pokyny pre záznamy o poruchách a haváriách:

Záznamy o poruchách a haváriách sa zapisujú do kníh. Zapisuje ich pracovník vodovodnej siete. Zápis obsahuje: dobu zistenia, podstatu poruchy, komu a kedy bola hlásená porucha a nakoniec čas a meno toho, kto poruchu odstránil. Ak sa vyskytuje viac porúch je potrebné posúdiť návaznosť jednotlivých porúch a postupne ich odstraňovať tak, aby bola čím skôr zaistená prevádzka vodovodnej siete a aby sa vzniknuté škody nezvyšovali.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazy

47

10.3 Knihy revízií, zmien a opráv:

Knihu revízií, zmien a opráv vvedie riadiaci pracovník údržby a prevádzky vodovodu. Do knihy sa zapisuje:

Pri revíziách:

Dátum, čas, identifikácia organizácie vykonávajúcej revíziu, identifikácia osôb vykonávajúcich revíziu, stručný popis priebehu revízie, zistenia z revízie, podpisy zúčastnených.

Pri zmenách:

Dátum, čas, popis zmeny vrátane popisu zmien technických dát, kto zmenu vykonal, dôvod výkonu zmeny, titul na vykonanie zmeny, podpisy.

Pri opravách:

Dátum, čas, dôvod vykonania opravy, popis vykonávanej opravy vrátane technických dát opravovaných celkov, zoznam osôb vykonávajúcich opravu, titul na vykonanie opravy, uviesť či pri výkone opravy nedošlo k zraneniu.

Zásady, pre vedenie knihy:

Knihy sa vyplňujú perom alebo prepisovacou tužkou. Nesmie byť v ňom gumované. Chybné záznamy sa prečiarknú tak, aby záznam zostal čitateľný. Správny údaj sa napíše buď na ďalší riadok alebo nad chybný záznam. Uvedie sa kto opravu previedol, musí sa k nej podpísať.

VIII. Pokyny na obsluhu objektu alebo zariadenia verejného vodovodu

1. Spôsob ovládania objektu alebo zariadenia:

Voda dopravovaná z vodných zdrojov do vodojemu a z vodojemu do spotrebiska gravitačne. Zariadenia vo vodojeme sú ovládané podľa návodov na použitie dané výrobcom.

2. Regulačné a automatizačné systémy a ich ovládanie v objekte:

Na vodovodnej sieti sa nenachádzajú regulačné ani automatizačné systémy.

3. Napojenie na elektrickú energiu, opis pohonu, zapojenie vnútorného vodovodu s opisom funkcie a súpis hlavných zariadení vrátane elektrických pohonov s očíslovaním podľa schém:

IX. Pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzkovaní objektov a zariadení verejného vodovodu.

1. Požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzkovaní objektov a zariadení verejného vodovodu:

Všeobecné požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

Zamestnávateľ je povinný podľa Zákonníka práce sústavne vytvárať podmienky pre bezpečnú a hygienickú prácu, predchádzať pracovným úrazom a ochoreniam z povolania. Všetky práce na prevádzke verejného vodovodu sa musia riadiť prevádzkovým poriadkom.

S obsahom prevádzkového poriadku musia byť pred nástupom do zamestnania pracovníci riadne oboznámení. Tiež musia byť oboznámení so všetkými nariadeniami týkajúcimi sa dodržiavania bezpečnostných a hygienických opatrení pri práci. Vedenie prevádzky musí pravidelne zabezpečovať inštruktáže všetkých pracovníkov o predpisoch, o ochrane zdravia a života pri práci. Zo znalostí týchto predpisov sú zamestnanci pravidelne preskúšaní. O vykonanej skúške vydá zamestnávateľ opis písomného potvrdenia zamestnancovi a originál uloží v osobných spisoch zamestnanca. Zamestnanec svojím podpisom potvrdí, že bol riadne poučený o bezpečnosti práce. Účasť zamestnancov na týchto školeniach je povinná. Náplň jednotlivých školení má zodpovedať podmienkam jednotlivých pracovísk.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazv

48

V prevádzke môže byť zamestnaný len taký pracovník, ktorý má na túto prácu telesné a duševné predpoklady.

K žiadnej práci na prevádzke nesmie byť pripustený pracovník, ktorý trpí na kŕče, závrate, halucinácie, nedoslúchovosť a silnú krátkozrakosť.

Za odstránenie príčin úrazov a chorôb z povolania a za predchádzanie pred nimi sú podľa rozsahu a právomoci zastávaných funkcií zodpovední:

- starosta obce
- vedúci prevádzky
- odborný zástupca prevádzkovateľa

Títo pracovníci sú zodpovední hlavne za to, že:

1/ včas určia nutné technicko-organizačné opatrenia k vytvoreniu bezpečnostných a hygienických podmienok pri práci,

2/ Musia poznať a plniť všetky platné bezpečnostné a hygienické predpisy a nevydajú predpis odporujúci týmto predpisom,

3/ zaisťujú riadny dozor a kontrolu pri práci, sústavnou výchovou vytvoria bezpečnostné podmienky a nepripustia porušovanie platných bezpečnostných predpisov u svojich podriadených zamestnancov a proti rušiteľovi včas zakročia,

4/ v miestnosti obsluhy budú vyvesené adresy a telefónne čísla prvej pomoci, požiarnej ochrany a polície. Pracovníci budú oboznámení s umiestnením najbližšieho dýchacieho prístroja, jeho použitím, ako aj návodu na prvú pomoc pri bežných zraneniach. Zamestnanec, ktorý obdrží príkaz odporujúci bezpečnostným predpisom je povinný na túto skutočnosť upozorniť toho, kto mu taký príkaz vydal.

2. Opatrenia pre prípad havárie a požiaru:

Opatrenie pre prípad havárie:

Pre prípad havárie prevádzkovateľ resp. vlastník verejného vodovodu musí zabezpečiť:

Vytvorenie pohotovostnej čaty pre operatívne odstránenie havárie.

- Skupina musí pozostávať najmenej z dvoch pracovníkov, jedného vedúceho. Musí byť vybavená potrebnou technikou, mechanizmami a dopravnými prostriedkami.
- U vedúceho prevádzky musí byť rozpis havarijnej služby.
- Na odstraňovaní havárie sa podieľajú len zaškolené osoby pre takúto činnosť.
- Činnosť sa vykonáva v súlade s havarijným plánom.
- Na činnosti sa zúčastňujú minimálne dve osoby.

Opatrenie pre prípad požiaru:

- Oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému Hasičskému a záchrannému zboru (HaZZ),

každý požiar.

- Informovať o vzniknutom požiari vlastníka nehnuteľnosti, prevádzkovateľa nehnuteľnosti a ich štatutárnych zástupcov,
- Do príchodu HaZZ protipožiarna hliadka zasahuje v mieste požiaru v súlade s úlohami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom.
- Poskytnúť potrebné doklady, súčinnosť a pomoc pri zisťovaní príčiny požiaru.

Preventívne opatrenia:

- Zabezpečiť v objektoch a priestoroch vykonávanie preventívnych protipožiarnych prehliadok a odstraňovať zistené nedostatky.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazý

49

- Zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.
- Určiť miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a označiť ich príslušnými pokynmi, zákazmi.
- Zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi v mimopracovnom čase.
- Zabezpečovať pravidelné školenie a overovanie vedomostí o ochrane pred požiarmi zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím vlastníka resp. prevádzkovateľa združujú v objektoch.
- Vypracovať, viesť a udržiavať v súlade so skutočným stavom dokumentáciu ochrany pred požiarmi.
- Umožniť orgánu vykonávajúcemu štátny požiarny dozor vstup do objektov na účely vykonania kontroly plnenia povinností na úseku ochrany pred požiarmi.
- Splniť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov uložené kontrolným orgánom.
- Zabezpečiť vykonávanie pravidelnej kontroly stavu požiarnotechnických a technologických zariadení, hasičskej techniky a vecných prostriedkov ochrany pred požiarmi v predpísaných lehotách.
- Vykonávať kontrolu a zabezpečiť odborné preskúšanie elektrických spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov.
- Dodržiavať pri skladovaní, ukladaní a pri manipulácii s horľavými látkami požiadavky protipožiarnej bezpečnosti.
- Inštalovať vhodné druhy požiarnotechnických zariadení. Rozmiestniť práškové hasiace prístroje.
- Označiť a udržiavať priechodné únikové cesty, zásahové cesty, prístupy k uzáverom energií, k zariadeniam na vyhlásenie požiarneho poplachu.
- Najmenej raz za rok vykonať cvičný požiarny poplach.
- Pre prípad vzniku požiaru musí byť vypracovaný požiarny poriadok v zmysle STN 73 0760 s umiestnením na viditeľnom a ľahko dostupnom mieste.

Okrem požiarnych predpisov musí obsahovať nasledovné údaje:

3. Požiadavky na ochranu pred úrazmi, predovšetkým pred úrazom elektrickým prúdom:

3.1 Ochrana pred úrazmi:

Poučenie zamestnancov o reálnych možných nebezpečenstvách. Dodržiavanie bezpečnostných predpisov. Školenie pracovníkov z bezpečnostných predpisov.

Zákaz donášania alkoholu na pracovisko, zákaz fajčenia.

Každý zamestnanec musí byť pred začlenením dôkladne poučený a zacvičený o bezpečnostnom a hygienickom spôsobe práce a zo znalosti bezpečnostných a zdravotných predpisov. Na mieste výkonu prác musí byť zaistené vybavenie prvej pomoci. Musí byť určená osoba, ktorá zodpovedá

za stav a dopĺňanie lekárničky. V lekárničke musí byť zoznam liečiv s návodom k použitiu. Musí byť vedená kniha pre záznamy ošetrovania. Pri každom úraze musí byť poskytnutá prvá pomoc. Do príchodu lekára, prípadne odvozu zraneného do nemocnice, je povinný poskytnúť pomoc zaškolený pracovník alebo najbližší spolupracovník.

Základné pravidlá o bezpečnosti:

1. Buď opatrný! Nepi liehoviny!
2. Neškrtaj zápalkami a nefajči v priestore vodojemu a v šachtách resp. objektoch verejného vodovodu!
3. Používaj bezpečnostný pás, keď zostupuješ do šacht a maj ku pomoci jedného muža na povrchu.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazy

50

4. Vetraj dokonale priestor vodojemu resp. objektov verejného vodovodu než do nich vstúpiš.
5. Stráž sa drôtov pod elektrickým napätím, klzkej podlahy, otvorených šacht a pohybujúcich sa strojov!
6. Očisti a ošetri každú odreninu antiseptickými látkami a pred každým jedlom si umývaj ruky mydlom!
7. Je zakázané opravovať akékoľvek mechanizmy za prevádzky.
8. Počas opravy musia byť mechanizmy zaistené proti spusteniu.
9. Pri práci na zariadeniach sa treba riadiť príslušnými normami a predpismi
10. Manipulačné plochy nesmú byť znečistené
11. Manipulačné plochy sa nesmú používať na skladovanie.
12. Za tmy a šera musí byť pracoviskop dostatočne osvetlené.
13. Vo výškach nad 3 metre sa musí používať ochranný pás.
14. Jamy a šachty musia byť ohradené alebo zakryté.
15. Na otváranie poklopov sa môže používať len primerané náradie.
16. Pri nebezpečenstve poádu musia byť pracovníci istení ochranným pásom a lanom.
17. Pri práci nad hladinou musia byť pracovníci vybavení plávacou vestou.

3.2 Ochrana pred úrazmi elektrickým prúdom:

Zamestnanci nie sú oprávnení zasahovať do rozvodov elektrickej energie. Je zakázané otvárať rozvádzač a vykonávať v ňom zásahy. V prípade poruchy na elektroinštalácii je potrebné vypnúť od prúdu a napätia príslušný obvod a zavolať opravára s príslušným oprávnením a skúškami. V prípade požiaru na elektroinštalácii je mižné hasiť po vypnutí elektiny hasiacimi prostriedkami určenými pre zásah v takomto prostredí.

4. Požiadavky na ochranu pred nebezpečenstvom otravy nebezpečnými látkami:

Pri prevádzke a údržbe na objektoch verejného vodovodu môže dôjsť k používaniu látok s nebezpečenstvom otravy.

Pri činnosti, kedy sa používajú chemické látky (ďalej len CHL) a chemické prípravky (ďalej len CHP), je povinnosťou zabezpečiť, aby tieto látky neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov. Preto ešte pred ich použitím alebo aj počas používania musí každý zamestnávateľ:

1. zistiť, či CHL alebo CHP, ktorú chce používať alebo používa, nie je klasifikovaná ako nebezpečná chemická látka a nebezpečný chemický prípravok (ďalej len NCHL, NCHP), prípadne, či použitie tejto CHL nie je zakázané. Údaje a informácie čerpať:

- > z Karty bezpečnostných údajov – dodá dodávateľ NCHL a NCHP
- > z etikety a výstražných symbolov uvedených na obale CHL a CHP
- > zo zoznamu vybraných CHL a vybraných CHP, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané (vyhl. č. 67/2002 Z. z.)

Nebezpečné chemické látky a prípravky pre život a zdravie ľudí sú látky a prípravky:

Výbušné, oxidujúce, mimoriadne horľavé, veľmi horľavé, horľavé, veľmi jedovaté, jedovaté, škodlivé, žieravé, dráždivé, senzibilizujúce, karcinogénne, mutagénne a látky a prípravky poškodzujúce reprodukciu (zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach chemických prípravkoch).

POKYNY A VYBAVENIE PRE PRVÚ POMOC:

Nie je výbušný ani horľavý, ale pri rozklade sa uvoľňuje kyslík, ktorý podporuje horenie. Chlórnan sodný má dráždivé účinky na pokožku a sliznicu. Pri práci s ním treba používať ochranné pomôcky, štít, gumové rukavice, gumovú zásteru a pod. V styku s kyslými látkami, ako aj pôsobením vzdušného CO₂ sa uvoľňuje nestabilná kyselina chlórna, ktorá sa rozkladá na chlór a kyslík. Uvoľnený chlór silne dráždi pokožku a sliznicu. V prípadoch úrazu treba okamžite navštíviť lekára.

Prevádzkový poriadok verejného vodovodu Slatinské Lazy

51

PRVÁ POMOC:

- **Pri nadýchaní:** Preniesť postihnutého na čerstvý vzduch.
- **Pri požití:** Vyplachovať ústa pitnou vodou.
- **Pri zasiahnutí očí:** rýchle umývať prúdom čistej vody.
- **Pri zasiahnutí odevu:** odstrániť zasiahnutý odev, pokožku umývať prúdom čistej vody a mydlom.
- **V prípade požitia a zasiahnutia očí okamžite vyhľadať lekársku pomoc.**

5. Zoznam osobných ochranných pracovných pomôcok:

Podľa Zákona NR SR č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov je zamestnávateľ povinný vykonať opatrenia potrebné na zaistenie bezpečnosti a zdravia pri práci so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce.

Ďalej je zamestnávateľ povinný poskytovať zamestnancom bezplatne potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky na základe vypracovaného zoznamu pre poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov v prípade, ak nie je možné technickými prostriedkami odstrániť ohrozenia, vyžadovať a kontrolovať účelné používanie týchto prostriedkov a zabezpečiť ich udržiavanie vo funkčnom stave.

- pracovný odev
- gumenná zásterka
- gumenné rukavice
- gumenné čižmy
- čiapky, rúšky

6. Zoznam právnych predpisov týkajúcich sa problematiky zdravia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

- zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 416/2005 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou k vibráciám,
- Nariadenie vlády SR č. 115/2005 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku,
- Nariadenie vlády SR č. 247/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplotou a chladom pri práci,
- Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci,
- Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami,

- Nariadenie vlády SR č. 359/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami nadmernej fyzickej, psychickej a senzorickej záťaže pri práci,
- Nariadenie vlády č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Adresa telefónne čísla rýchlej zdravotníckej pomoci, Hasičského a záchranného zboru a Policajného zboru.

Prvá lekárska pomoc.....112
Požiarneho útvar.....112
Polícia.....112

X. Náležitosti vodárenského zdroja

1. Opis rozsahu ochranných pásiem vodárenských zdrojov:

Stručný popis pásiem hygienickej ochrany :

PHO I^o vodných zdrojov je oplatené drôteným pletivom na betónových stĺpkoch, vstupné vrátky sú uzamknuté. Plocha PHO je zatravnená, udržiavaná. Oplotenie areálu je označené tabuľkou o PHO I. stupňa.

2. Prevádzkové pokyny na ochranu a zabezpečenie kvality vody:

Pri prevádzke, údržbe a využívaní PHO vedenie prevádzky a obsluha vodovodu dbá u PHO I.stupňa na:

- odstránenie a zamedzenie všetkých zdrojov znečistenia
- na dobrý stav stavebných konštrukcií a zariadení
- údržbu a pestovanie vhodnej vegetácie na území PHO
- zákaz vykonávania zemných prác pomocou trhavín
- zákaz používania toxických látok, pasenia zvierat a akékoľvek znečisťovanie povrchu územia
- zábranu degenerácie vegetačnej pokrývky a pôdnej mikroflóry (môžu sa použiť kombinované hnojivá s obmedzenou rozpustnosťou)
- zákaz výkonu poľovníckych práv
- údržbu výstražného označenia PHO, oplotenia a ostatných značiek

3. Povolený odber :

Povolenie na nakladanie s vodami – odber podzemnej vody zo záchytných prameňov v množstve:

Rozhodnutie Okresného národného výboru vo Zvolene, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva číslo OPLVH-vod. 312/403/87 zo dňa 14.03.1987:

Povolenie na nakladanie s vodami – odber podzemnej vody z prameňa Lohyňa v množstve:

16. 3,5 l/s

302,4 m³/deň

110 376 m³/rok